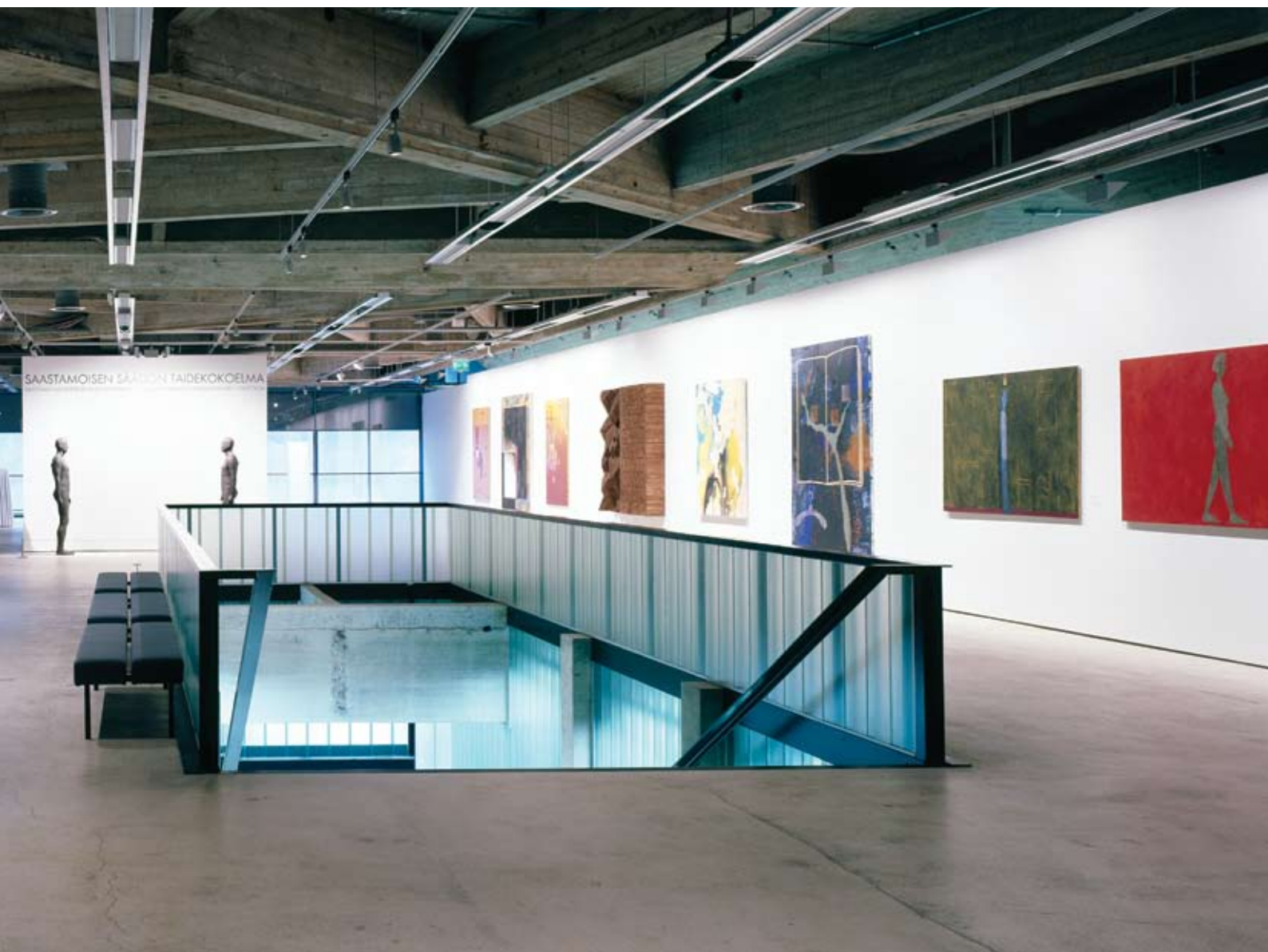

EMMA

Toimintakertomus 2007

EMMA - Espoon modernin taiteen museo

Toimintakertomus 2007

Ensimmäinen täysi toimintavuosi	4	
Hallinto ja talous	5	
Näyttelytoiminta	6	
Raimo Utriainen - Soiva viiva	6	
Mari Sunna Everynoanysome One		7
Svetlana & Igor Kopystiansky	8	
Antoni Tàpies	8	
Moving Portraits Eija-Liisa Ahtila, Salla Tykkä, ja A K Dolven	9	
Salvador Dalí - Surrealisti!	9	
Annette Messenger	10	
Tutkimus	10	
Kokoelmat, kirjasto ja arkisto	11	
EMMA - Espoon modernin taiteen museon kokoelma	11	
Saastamoisen säätiön taidekokoelma	12	
Kyösti Kakkosen kokoelma	12	
Museo-opetus	13	
Näyttelyiden oheisohjelma	14	
Tapahtumat	15	
Projektit	16	
Saavutettavuus	16	
Markkinointiviestintä	17	
Yhteistyökumppanit	18	
Valokuvaus	19	
Konservointi	19	
Museotekniikka	20	
Henkilöstö	20	
Asiantuntijatehtävät, seminaarit, koulutukset ja tapahtumat	21	
Tilastot		
Näyttelyt		
Julkaisut		
Lehdistötiedotteet		
Internetin kävijämäärät		
Asiakaspalautteet		
Opastukset		
EMMA:n kokoelmiin liitetyt teokset		
Julkisuuden määrä		
Tunnettuustutkimus		

Ensimmäinen täysi toimintavuosi

EMMAN ensimmäinen kokonainen toimintavuosi täytti sille asetetut tavoitteet kaikin tavoin. Museo vakiinnutti paikkansa Espoon kaupungin olennaisena kulttuuritoimijana sekä yhtenä Suomen merkittävimmistä ja kiinnostavimmista taidemuseoista. Tavoite luoda museolle ilmapiiri, jossa katsojalla on oma vapaus ajatella ja kokea esillä oleva taide, näyttää kävijäpalautteen valossa toteutuneen. Myös museon kansainvälinen tunnettuus lisääntyi kuluneen vuoden ja kansainvälisten näyttelyhankkeiden työstämisen sekä vierailujen myötä.

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä seitsemän näyttelyä, joista neljä suurempaa kansainvälistä näyttelyä. Näyttelyiden saama suosio osoitti, että näyttelyt olivat myös yleisön kannalta kiinnostavia. Näyttelyaikataulu jaettiin kolmeen jaksoon siten että kustakin osiosta pyrittiin saamaan omaleimainen, taiteellisesti merkittävä ja taiteen eri suuntauksia esittelevä kokonaisuus.

Ulkoministeriö ja valtio jatkoivat vieraidensa tuomista EMMAan, mm. **Norjan kuningaspari** vieraili EMMAssa yhdessä **Suomen presidenttiparin** kanssa. Muita huomattavia vieraita olivat Antoni Tàpiesin näyttelyyn tutustunut Katalonian hallituksen seurue, Viron ja Suomen ministeritapaamisen liittynyt delegaatio sekä Kolumbian opetusministeri.

Museo kiinnosti ammatillisesti useita ryhmiä, mm. EMMAn tekniikkaan, teosturvallisuuteen, museopedagogiaan ja viestintään kävi tutustumassa eri museoiden, yritysten ja yhteisöjen edustajia. Myös median ja kriitikoiden suhtautuminen EMMAan jatkui positiivisena ja kiinnostuneena.

EMMAN kävijämäärä 160 000 vierasta ylitti selvästi museonjohtajan vuoden alussa asettaman tavoitteen, joka oli 120 000 näyttelykävijää. Suosituin oli Salvador Dalín näyttely, jonka näki kaiken kaikkiaan 73 000 kävijää ja yksin lokakuussa 30 000 kävijää. Myös opastuksia varattiin eniten espanjalaistaiteilijan näyttelyyn. Vuoden haasteellisin ajankohta, kuten arveltiin, oli kesän lomakausi, jolloin kävijämäärät hiljenivät 6700 - 8400 kuukausittaisen kävijään. Ryhmävaraukset loppuivat lähes kokonaan eivätkä suurelle yleisölle tuntemattomat näyttelyt vetäneet huomattavia määriä yksittäisiä lomailijoita. Elokuussa ulkomaalaisten vieraiden osuus kävijöistä oli kuitenkin merkittävä. EMMAn tunnetuksi tekeminen kesämatkailukohteena vaatisikin panostusta enemmän kuin nykyiset resurssit mahdollistavat.

Lähes 85 % museokävijöistä koki vierailunsa EMMAssa erittäin miellyttävänä tai miellyttävänä. Erityistä kiitosta saivat museon monipuolisuus, kiinnostavat näyttelyt ja

Norjan kuningaspari vieraili EMMAssa 5.6. Vas. kulttuurijohtaja Georg Dolivo, kaupunginjohtaja Marketta Kokkonen, kuningas Olavi, presidentti Tarja Halonen, kuningatar Sonja, valiokuntaneuvos Pentti Arajärvi, Taidemuseosääntö hallituksen puheenjohtaja Hanna-Leena Hemming ja museonjohtaja Markku Valkonen.

Saastamoisen säätiön taidekokoelma kiinnosti tasaisesti ympäri vuoden, opastuksia tilattiin kokoelmaan enemmän kuin vaihtuviin näyttelyihin.

avarat tilat. Epäkohtina mainittiin toistuvasti riittämättömät opasteet, teoskylttien pieni koko ja liian tiheä ripustus. Yli 90 % museokävijöistä piti palvelua EMMAsa joko kiitettävänä tai hyvänä. Työntekijöitä kuvailtiin ystävällisiksi, asiantunteviksi ja hymyileviksi.

EMMA osallistui Vuoden eurooppalainen museo 2008 (European Museum of The Year) -kilpailuun. Tuomarit kävivät tutustumiskäynnillä elokuussa ja tammikuussa 2008 selvisi, että EMMA on yksi toiselle kierrokselle päässeistä ehdokkaista.

Hallinto ja talous

Espoon taidemuseosäätiön hallituksessa toimivat edellisen vuoden tapaan puheenjohtajana **Hanna-Leena Hemming**, varapuheenjohtajana **Petteri Karttunen**, jäseninä **Tuula Arkio**, **Carolus Enckell**, **Pekka Juntunen**, **Päivi Karttunen** ja **Anna-Liisa Linnala**.

Espoon kaupunginhallituksen konsernijaosto nimesi kokouksessaan 20.11.2007 entiset edustajansa jatkaamaan taidemuseosäätiön hallituksessa myös vuosina 2008 - 2009. Saastamoisen säätiön edustajina hallituksessa jatkavat **Petteri** ja **Päivi Karttunen**.

Säätiön varsinaisina tilintarkastajina ovat toimineet **Timo Tuokko** ja **Jari Miikkulainen** KHT-yhteisö Tuokko Tilintarkastus Oy:stä sekä varatilintarkastajina **Olavi Guttorm** ja **Maria Rekola** samasta yhteisöstä. Espoon

kaupunginhallituksen konsernijaosto nimesi samaiset tilintarkastajat jatkamaan myös vuonna 2008.

Taidemuseosäätiön vuosikokous pidettiin maaliskuussa. Hallitus kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Kulttuurijohtaja osallistui kaupungin sivistystoimen edustajana hallituksen kokouksiin neljä kertaa. Museonjohtaja puolestaan osallistui sivistystoimen konserniyh-teisöjen ja Espoon kaupungin lokakuussa järjestettyyn tapaamiseen. Hallituksen perustama omarahoitustyöryhmä aloitti työskentelynsä marraskuussa.

Museon johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 21 kertaa ja henkilökunnan yhteisiä toimistopalavereja järjestettiin 12. Museotyöryhmät (näyttelyt, kokoelmat, museopetus, konservointi, tekniikka, markkinointiviestintä, tyky) kokoontuivat kukin omaan tahtiinsa. Niiden lisäksi järjestettiin vuoden aikana 8 palaveria oppaille sekä kaksi kokousta valvojille.

Vuoden aikana hallitus käsitteli useaan otteeseen organisaation, työjärjestyksen, henkilöresurssien, toiminnan rahoituksen sekä seurannan kartoittamista ja vakiinnuttamista. Hallituksen ja operatiivisen johdon välistä työn- ja vastuunjakoa selvennettiin työjärjestyksessä. EMMAn visio tarkastettiin ja sitä muokattiin hieman.

Hallitus laati itselleen vuosiaikataulun, joka sisältää eri kokouksissa käsiteltävät asiakokonaisuudet. Toimintasuunnittelu aloitetaan kesällä järjestettävällä kehittämisminiaarilla, jota seuraa syyskuussa pidettävä pitkän tähtäimen suunnittelukokous. Lokakuussa aloitettava toiminta- ja budjettisuunnittelu saatetaan päätökseen maaliskuuhun. Samanaikaisesti linjataan seuraavan kahden vuoden toimintaa ja taloutta. Budjettikäsittelyn ulkopuolella maksuvalmiutta seurataan kesä- ja lokakuussa.

Tammikuussa hallituksen puheenjohtaja, museonjohtaja, sivistystoimenjohtaja ja kulttuurijohtaja olivat neuvottelu- ja tutustumismatkalla New Yorkissa ja Bostonissa. Vierailukohteita olivat: MoMa, The Armory Show - The International Fair of New Art, Solomon R. Guggenheim Museum, The Metropolitan Museum of Art, Dia:Beacon - Institute of Contemporary Art ja Cooper-Hewitt, National Design Museum. Matkakohteiksi oli valittu sekä uusia museoita että vanhoja instituutioita, jotka tekevät uudenlaisia asioita. Matka liittyi myös vuoden 2009 näyttelysuunnitteluun.

Elokuussa hallitus vieraili Kööpenhaminassa. Matkan aikana tutustuttiin Kööpenhaminan Suomi-instituutin toimintaan, suomalaisen kulttuurin vientiin/tuontiin kansainvälisille markkinoille, tanskalaiseen taideostojen verotusmalliin, Valtion taidemuseon uudistettuun ja laajennettuun pedagogiseen osastoon, sekä keskusteltiin museon toiminnan painopisteistä ja rahoituksesta.

Museon ensimmäinen täysi toimintavuosi osoitti toiminnan olevan vahvasti yleisavustusten varassa, vaikkakin tulokertymä osoittautui budjetoitua 60 % suuremmaksi. Museokaupan ensimmäinen vuosi osoitti yleisön olevan kiinnostunein pienistä, näyttelyyn liittyvistä tavaroista. Henkilöstö- ja näyttelykulujen oletettua suurempi määrä katetaan aiempien vuosien ylijäämillä.

Tilinpäätösvouden alusta kokoelmien ja taide-esineiden käsittely kirjanpidossa on muuttunut siten että hankinnat kirjataan pysyviin vastaaviin ja lahjoitukset pysyviin vastaaviin sekä omaan pääomaan arvioitun määrän mukaisina. Museon taseen loppusumma 31.12.2007 oli 867.316,23 €.

Uudenmaan yritysvero toimisto lähetti 3.10.2007 ilmoituksen, jossa se ilmoittaa pitävänsä Espoon taidemuseosäätiön säätiön saamia sponsorituloja veronalaisena elinkeinotulona, joista on vähennetty tuloihin kohdistuvat kulut. Säätiö jätti päätöksestä Tuokko Tilintarkastus Oy:n veroasiantuntijan kanssa yhteistyössä laaditun valituksen Uudenmaan verovirastolle joulukuussa.

Näyttelytoiminta

Vuoden aloittivat **Raimo Utraisen, Svetlana & Igor Kopystianskyn** ja **Mari Sunnan** näyttelyt. Utraisen näyttely esitteli julkisesti ensimmäistä kertaa kattavasti taiteilijan tuotantoa ja kokoelmanäyttelynä antoi kuvan myös EMMAAn sijoitettujen kokoelmien luonteesta. Svetlana & Igor Kopystianskyn näyttely edusti kansainvälistä nykytaidetta ja Mari Sunnan näyttely oli EMMAAn ensimmäinen nuoren suomalaistaiteilijan näyttely.

Alkuperäisestä näyttelyohjelmistosta kaksi kansainvälistä näyttelyä siirtyi tulevaisuuteen. Myös kesäksi suunniteltu puuveistosnäyttely siirrettiin kesään 2008 ja sen tilalla toteutettiin laaja **Antoni Tàpiesin** näyttely. Merkittävä osa teoksista lainattiin taiteilijalta ja hänen perheeltään. Mediatiloissa esiteltiin kolmen naistaiteilijan mediataideteoksia: Saastamoisen säätiön kokoelmiin kuuluvat **Eija-Liisa Ahtilan** ja **Salla Tykän** teokset sekä norjalaisen **A K Dolvenin** teoksia.

Syksyn kansainväliset näyttelyt esittelivät **Salvador Dalin** ja **Annette Messagerin** taidetta. Dalin, maailman kuulun surrealistin, näyttely tuli Fundació Gala-Salvador Dalista. Näyttelyn yhteydessä nähtiin myös Dalin ja **Luis Bunuelin** yhdessä tekemä elokuvaklassikko *Andalusialainen koira* (1929) sekä Dalin **Walt Disneylle** suunnittelema animaatio *Destino*. Ranskan merkittävimpiin nykytaiteilijoihin kuuluva Annette Messager on kansainvälisen taidemaailman menestyneimpiä naistaiteilijoita. Messagerin laaja, osittain retrospektiivinen näyttely, joka oli Pariisiin Centre Pompidoun 30-vuotijuhlanäyttely, saatiin Espooseen tuoreeltaan ja päätti EMMAAn näyttelyvuoden 2007.

Vaihtuvien näyttelyiden näyttelyarkkitehtuurista vastasi arkkitehti **Hannele Grönlund**.

Raimo Utriainen - Soiva viiva 8.2. - 29.4.2007

Kuvanveistäjä **Raimo Utriainen** perusti ennen kuolemaansa 1993 taidesäätiön, jonka kokoelma talletettiin lokakuussa 2006 EMMAAn. Säätiön kokoelmassa on lähes 150 veistosta, yli 30 maalausta sekä akvarelleja, piirustuksia ja luonnoksia. EMMA inventoi Utraisen Pitäjänmäen ateljeessa säilytetyt teokset, ja kokoelmasta koostettiin näyttely Raimo Utriainen - Soiva viiva.

Utriainen vaikutti uusine ideoineen ja materiaaleineen ratkaisevasti kuvanveiston modernismin sodanjälkeiseen nousuun Suomessa. EMMA:n näyttely esitteli säätiön kokoelmaa ja halusi välittää sen kautta kokonaisvaltaisen kuvan Suomen abstraktin kuvanveiston uranuurtajan tuotannosta ja myös Utraisen persoonasta lähes 40 vuoden ajalta. Näyttelyssä oli lähes 70 veistosta varhaisesta figuratiivisesta veistotaiteesta omaperäisiin säleveistoksiin, maalauksia, piirustuksia, luonnoskirjoja, mitaleita, säleveistosten työpiirustuksia sekä henkilökohtaista aineistoa, mm. työvälineitä ja muistiinpanoja kuvanveistäjän Pitäjänmäen ateljeesta. Taiteessaan Utriainen oli monumentalisti, ja näyttelys-

EMMAlle deponoidun Utraisen taidekokoelman teoksista koostettu näyttely oli esillä kevään.

sä oli sekä pienoismalleja että valokuvasuurenoksia hänen julkisista veistoksistaan. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin professori Juhani Pallasmaan kirja Raimo Utrainen - Soiva viiva.

Näyttely tehtiin yhteistyönä Raimo Utraisen taidesäätiön kanssa.

Näyttelyssä esitettiin kaksi dvd-ohjelmaa: **Martti Utraisen** dokumentti Ida Aalberg -monumentin valusta 1963/72, 1997 sekä Vookin pystytys 1974 Lautasaaren sillan kupeeseen.

Mari Sunna - Everynoansome One 8.2. - 29.4.2007

Mari Sunnan näyttely Everynoansome One oli EMMA:n ensimmäinen nuoren suomalaistaiteilijan näyttely. Espoossa vuonna 1972 syntynyt Mari Sunna on yksi tämän hetken maalaustaiteen merkittäviä nimiä Suomessa. Hän on opiskellut sekä Vapaassa taidekoulussa että Lontoossa Chelsea College of Art and Designissa, josta hän valmistui vuonna 2000. Mari Sunnan teoksia kuuluu useisiin kotimaisiin ja ulkomaisiin yksityis- ja museokokoelmiin, Suomessa mm. Saastamoisen säätiön kokoelmaan.

Näyttely oli luonteeltaan retrospektiivinen ja taiteilijan ensimmäinen taidemuseossa pidetty näyttely. Teokset olivat vuosilta 2000 – 2007, uusimmat teokset valmistuivat juuri näyttelyn kynnyksellä. Näyttelyssä oli esillä n. 40 teosta, akryyli – ja öljyvärimaalauksia ja grafiikkaa. Suuri osa näyttelyn teoksista saatiin lainaksi yksityisiltä

omistajilta Suomesta, Ruotsista, Belgiasta ja Englannista. Näyttely oli EMMA:n tuotantoa ja jatkoi Espoosta Turun taidemuseoon ja sieltä Eskilstuna Konstmuseumiin Ruotsiin.

Näyttelyn lähtökohtana oli esittää figuratiivista nuoren suomalaistaiteilijan taidetta ja tuoda esiin taiteilijan käyttämiä tyyllillisiä ilmaisukeinoja ja maalaustekniikkaa. Mari Sunnan taiteellisen työskentelyn fokus on ihmisen ulkoisen ja sisäisen maailman kuvaus. Hän on löytänyt oman ekspressiivisen tyylinsä, ja hänen ”liikuvat” tai ”tärisyvät” muotokuvansa ovat herättäneet vastakaikua myös kansainvälisesti.

Esillä olleet teokset osoittivat, kuinka Mari Sunna on kiinnostunut kuvaamaan ihmisen tai olion äärimmäisen emotionaalista tilaa. Sunna käyttää ekspressiivistä sivellintä kuvaamaan tuskaa ja alitajuntaa, jolloin teokset ovat luonteeltaan lähes groteskeja. Tai hän levittää maalin ohuella kankaalle ja käyttää herkkiä sivellinveitoja. Joskus teosten hahmot näyttävät olevan räjähtämisillään sisäisestä jännityksestä; vastakkainen vaikutelma syntyy, kun pehmeät, hauraat kasvot näyttävät ikään kuin leijuvan teoksen edessä.

Sunnan teokset ovat henkilökuvia tai hahmoja, joilla on inhimillisiä piirteitä. EMMA-lehden haastattelussa taiteilija totesi, että ”voisin varmaan maalata hahmoini lopun elämäni. Kuvaan niiden kautta eri asioita ja etsin läsnäoloa. Hahmo on kuin peili, joka heijastaa ihmisyyden eri olomuotoja.”

Antoni Tàpiesin kesänäyttelyn avajaiset 5.6.2007.

Svetlana & Igor Kopystiansky 8.2. - 29.4.2007

Svetlana ja Igor Kopystianskyn näyttely EMMAssa oli laajin taiteilijaparin teoksiin suuntautunut katsaus. Näyttelyn varhaisimmat teokset olivat valmistuneet jo 1970-luvulla Moskovassa ja uusimmat Yhdysvalloissa. Taiteilijapari on asunut New Yorkissa vuodesta 1988.

Svetlana ja Igor Kopystiansky ovat käsitetaiteilijoita, jotka ovat kiinnostuneet erityisesti avantgarden perinteestä ja siihen liittyvien ideoiden ja käsitteiden tarkastelusta, uudelleen tekemisestä ja tulkittamisesta. Taiteilijaparin teoksissa näkyy viittauksia paitsi 1900-luvun kuvataiteen avantgardeen myös musiikkiin, kirjallisuuteen ja elokuvaan.

Näyttely keskittyi taiteilijaparin yhteistyönä toteuttamiin valokuva-, video- ja elokuvateoksiin. Kiinnostus ajan esittämiseen tuli erityisen hyvin esille EMMAssa esillä olleissa teoksissa, joissa taiteilijat tutkivat materiaalin mahdollisuuksia erilaisissa aikaan liittyvissä muodoissa. Esillä olleet diaprojektiot, valokuvat ja videot olivat muodoltaan pääosin diptyykejä.

Kun Kopystianskyt alkoivat pitää näyttelyitä länsimaissa 1980-luvun lopulla, he esittelivät töitään samanaikaisesti, mutta teokset olivat erillisiä ja vain jommankumman nimissä. Vuoden 1999 jälkeen taiteilijaparikunta ei ole pitänyt erillisiä näyttelyjä. Nykyään yhteistyö on noussut etualalle ja maalausten ja installaatioiden tilalle on tullut kamera. Teoksissa kuten *Sandglass*, *The Day Before Tomorrow* ja *Pink & White* kuvat toimivat

ikään kuin metaforana taiteilijaparin yhteistyölle: kuvat ovat enimmäkseen erillisiä, mutta sulautuvat hetkeksi yhteen, jolloin kuvaajana toimineen taiteilijan subjektiivisuus katoaa.

Kopystianskyjen teoksia kuuluu useiden ulkomaisten museoiden kokoelmiin, EMMAn näyttelyn jälkeen mm. New Yorkin Whitney Museum hankki *The Day Before Tomorrow* -teoksen kokoelmiinsa. Näyttelyyn liittyvä luettelo on saanut hyvän vastaanoton myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Näyttelyn kuraattorina toimi **Timo Valjakka**, helsinkiläinen kriitikko, kirjailija ja kuraattori.

Antoni Tàpies 6.6. - 26.8.2007

Yhdessä Art Partners Finlandin kanssa toteutettu **Antoni Tàpiesin** (s. 1923) maalausten, veistosten ja grafiikan näyttely oli laajin Suomessa järjestetty katalonialaismestarin esittely. Näyttelyn teokset oli koottu taiteilijan omista, Fundació Antoni Tàpies -museon ja pariisilaisen Galerie Lelongin sekä Art Partners Finlandin kokoelmista ja muista suomalaisista yksityiskokoelmista.

Antoni Tàpiesin töitä pidettiin jo 1940-luvulla merkittävinä aikansa taidekentässä. Ensimmäinen näyttely Ventsian Biennaalissa 1952 aukaisi hänelle kansainvälisen uran ja 1960-luvulla taiteilija oli jo laajalti tunnettu ja tunnustettu.

Abstraktismi on kiehtonut Antoni Tàpiesta lähes koko uran ajan. Hänen maanläheisiä sävyjä toistavia teoksiin hallitsee fyysisyys ja konkreettisuus. Taiteilija käyttää pigmenttiä, erilaisia kivipohjaisia massoja ja arkisia esineitä tehdäkseen teoksistaan kosketeltavan aineellisia. Ne ovat usein yhtä kolmiulotteisia ja läsnä olevia kuin veistokset. Abstraktin struktuuriin sekoittuu myös sanoja, symboleja sekä esittäviä aiheita. Katalonia on aina ollut lähellä poliittisestikin aktiivisen taiteilijan sydäntä, Espanjan sisällissodan jälkeisten vainojen traumat kuultavat läpi teoksista.

Moving Portraits

Eija-Liisa Ahtila, Salla Tykkä ja
A K Dolven 6.6. - 26.8.2007

Kesällä esitettiin vaihtuvien näyttelyiden mediataideteiloissa kolmen naistaiteilijan videoteoksia, **Eija-Liisa Ahtilan** teos *Rukoushetki* ja **Salla Tykkän** teos *Lasso*, jotka kuuluvat Saastamoisen säätiön kokoelmaan sekä A K Dolvenin teokset *between the morning and the handbag*, *4 min at 22 am of July 2003* ja *Snoflekker*. *Rukoushetki* hankittiin Saastamoisen säätiön kokoelmaan juuri ennen näyttelyä. **A K Dolvenin** teokset saatiin lainaksi taiteilijalta ja carlier i gebauer – gallerialta Berliinistä.

Eija-Liisa Ahtila on Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia nykytaiteilijoita. Videoteos *Rukoushetki* (2005) on kertomus kiintymyksestä ja kuolemasta. Se on taiteilijan omaan elämäänsä perustuva teos ja kertoo koiran kuolemaan liittyvien tapahtumien kautta kuoleman ja surun läpikäymisen prosessista. Tapahtumat alkavat talvisesta New Yorkista ja päättyvät Beniniin, Länsi-Afrikkaan. Teos on alunperin valmistunut Venetsian Biennaaliin vuonna 2005, ja on alkuperäiseltä esityskieleltään englanninkielinen. Tekstin suomennos saatiin valmiiksi teoksen ensiesitykseen EMMAssa.

Salla Tykkän videoteos *Lasso* (2003) on ensimmäinen osa taiteilijan Cave-trilogiaa. Trilogian eri osissa seurataan nuoren naisen elämän kolmea eri hetkeä hänen kasvaessaan aikuiseksi. Teosten päähenkilö on usein nuori nainen, joka etsii minuuttaan unenomaisuuden ja pakkomielteiden rajamailla. Salla Tykkä on nuoren polven videotaiteilija, joka on tullut tunnetuksi myös kansainvälisesti.

Lontoossa ja Lofoteilla asuva A(nne) K(atrine) Dolven on Norjan tunnetuimpia naistaiteilijoita, jonka tuotanto käsittää maalauksia, elokuvia ja videoteoksia. EMMAssa taiteilijalta esitettiin kolme videoteosta. Dolvenin teoksia voi katsoa asetelmina, joille on tyypillistä minimalistinen lavastus. Teosten tapahtumat näkyvät pieninä siirtyminä eleiden ja muotojen välillä. A K Dolven esitteli teoksensa Norjan kuningasparille näiden vieraillessa EMMAssa kesäkuussa.

Salvador Dalí - Surrealisti! 3.10. - 16.12.2007

Salvador Dalí - Surrealisti! -näyttely loi monipuolisen katsauksen **Salvador Dalín** taiteeseen ja esitteli myös vähemmän tunnettua Dalía. EMMAssa oli hänen maalauksiaan ja piirustuksiaan 60 vuoden ajalta. Näyttely antoi näin mahdollisuuden tutustua harvoin nähtyyn Dalín varhaistuotantoon, jolloin hän kokeili eri tyyli- ja lajeja ennen surrealismikauttaan. Dalí oli loistava piirtäjä ja hallitsi suvereenisti myös vaativan vesiväritekniikan. Tästä Dalín tekemä Benvenuto Cellinin Omaelämäkerta -kirjan (1588-1566) kuvitus oli näyttelyssä hyvänä esimerkkinä.

Dalín tuotanto on hämmästyttävän monipuolista. Maalauksen, piirustusten, kirjankuvitusten, veistosten ja esinekoosteiden ohella hän kirjoitti ahkerasti, teki lasi- ja korutaidetta, suunnitteli lavasteita, vaatteita, mainoksia - ja suoriutui kaikesta aina yhtä mielikuvituksellisesti, yllättävästi ja tarkoituksellisen provosoivasti. EMMAn näyttelyssä oli esillä laaja otos (40 kpl) saksalaissyntyisen **Eric Schaalin** valokuvia Dalista hänen Amerikan vuosiltaan (1937-1942). Näissä valokuvissa Dalín originelli persoona sekä hänen taiteensa omalaatuisuus tulivat hyvin esille.

Näyttelyssä esitettiin kaksi elokuvaa: vuonna 1929 ensi-iltansa saanut elokuvaklassikko, surrealistinen *Andalusialainen koira*, jonka Dalí teki yhdessä ystävänsä **Luis Bunuelin** kanssa sekä Dalin ja Walt Disneyn toteuttama lyhytelokuva *Destino* 1946/2003.

Näyttely toteutettiin Fundació Gala-Salvador Dalín kanssa. Yhteistyö aloitettiin vuonna 2003. Kaikki teokset tulivat Espanjasta, Figuerasissa sijaitsevasta Teatre Museu Dalista.

Salvador Dalín näyttelyn avajaiset 2.10.2007.

Annette Messenger 3.11. 2007 - 27.1. 2008

Kun EMMAn näyttelyohjelmaa alettiin vuosia ennen avajaisia suunnittelemaan, oli toive **Annette Messengerin** näyttelystä päällimmäisenä. Syksyllä laaja näyttely saatiin EMMAn suoraan Pariisin Centre Pompidousta. Näyttely oli myös Messengerin taiteen ensiesittely Suomessa.

Ranskalainen Annette Messenger kuului 1970-luvulla niihin nuoriin taiteilijoihin, jotka kyseenalaistivat traditionaaliset visuaaliset keinot. Aikana, jolloin taiteessa vallitsi abstrakti ekspressionismi ja minimalismi, Messenger lähti kohti prosessinomaista työskentelyä kiinnostuen surrealismista ja käsitetaiteesta. Tämä näkyy taiteilijan kiinnostuksena ihmisruumiiseen, sen fetiseihin ja animistiseen luonteeseen.

Messengerin taide kieltää kategorisoinnit vaikka assioituukin joihinkin nykyaikaisen taiteen suuntauksiin. 70-luvulta lähtien hän on venyttänyt kaksiulotteisen käsitettä ja siirtynyt traditionaalisista piirustuksista ja valokuvista lattialle ulottuviin installaatioihin. Messengerin töissä on keskeisessä osassa keho ja lähestymistapa on alati uudistuva. Jo 70-luvulla Messenger otti tietoisesti käyttöön leikkivän työtavan ja nosti taiteessaan esiin samoja kysymyksiä kuin ajan muutkin naistaiteilijat: mitä on olla nainen, mitä on olla naistaiteilija.

Näyttelyssä nähtiin useita merkittäviä teoksia taiteilijan uran eri vaiheilta kuten *Hoidokit*, *Albumikokoelma*, *He ja me*, *me ja he*, *Voitonmerkkini*, *Kimeirat*, *Toivomukseni*, *Hirtettyjen balladi*, *Faabeleita ja tarinoita*, *Pinokkion tarina* sekä *Casino*, jossa huoneen kokoinen silkki täyttyy ja tyhjenee aallonomaisin liikkein.

Messenger työskenteli EMMAssa kaksi viikkoa, työskentely osoitti kuinka tarkka hän oli yksityiskohdista. Jo ennen näyttelyn alkua taiteilijan kanssa keskusteltiin tiiviisti sähköpostitse näyttelyarkkitehtuurista, joka vielä muuttui hänen saavuttuaan paikalle. Arkkitehtuurin avulla hän halusi luoda tunteita ja tuntemuksia, joihin katsoja joutuu myös fyysisesti mukaan.

Tutkimus

Tutkimus keskittyi näyttelytoimintaan ja julkaisuihin. Raimo Utriainen - Soiva Viiva -näyttelyn pohjana oli museon suorittama taustaselvitys, inventointi ja perustutkimus. Utraisen julkaisussa museo vastasi taiteilijan henkilöhistoriallisen osuuden kirjoittamisesta. Tutkimuksen piiriin kuuluivat yleensäkin EMMAn julkaisujen suunnitteluun ja toimittamiseen liittyvät tehtävät sekä näyttelytekstien laatiminen.

Kevään 2008 12 x Claude Monet ja suomalaisia impressionisteja -näyttelyn suomalaisosion tutkimus ja siihen perustuva näyttelykonsepti ja teosvalinnat tehtiin pääasiassa 2007. Myös tulevan näyttelyluettelon julkaisuteksti kirjoitettiin 2007.

Annette Messenger ja Casino-teos EMMAssa.

Markku Hakurin *Kielo* Kauklahdessa.

Kokoelmat, kirjasto ja arkisto

Vuoden alkupuolella informaattikko **Emmi Martin** saattoi loppuun EMMAn henkilökunnan käsikirjaston luetteloinnin, luokituksen sekä viennin tiedonhallintajärjestelmään, Tamuun. Projekti alkoi vuoden 2006 syksyllä. Tällä hetkellä tietokannassa on n. 2200 nidettä.

WeeGeelle suunniteltiin taideteosvarasto sekä sen yhteyteen arkistotila. Taideteosvarastoon tullaan sijoittamaan **Saastamoisen säätiön**, **EMMA - Espoon modernin taiteen museon** ja **Kyösti Kakkosen** kokoelmat. Arkistotilaan tullaan siirtämään museon hallinnollisen arkiston lisäksi EMMAan mahdollisesti tulevaisuudessa jäämistönä saatavat taiteilijoiden arkistoaineistot.

Vuonna 2007 kaupungin eri toimitiloihin vietiin 57 taideteosta. Suurin yksittäinen kohde oli Tapiolan uusi sosiaali- ja terveyskeskus, johon suunnitelman mukaan ripustettiin 26 taideteosta. Talletustoimintaan kuuluu myös talletettujen teosten kunnostus ja kehystäminen. Muihin museoihin lainattiin vuoden aikana yhteensä 23 teosta.

Taidemuseon tiedonhallintajärjestelmää, Tamua, kehitettiin edelleen yhdessä Helsingin kaupungin taidemuseon ja ohjelmistotalo Grafimedia Oy:n kanssa. Pyrkimyksenä oli mm. tiedon joustavampi liikkuminen Konservointi- ja Teos-kannan välillä. Järjestelmästä tulostettaviin raportteihin ja sopimuksiin tehtiin lisäyksiä ja muutoksia.

EMMAlle deponoidut **Raimo Utraisen** ja **Kyösti Kakkosen** kokoelmat siirtyivät EMMAn hallintaan vuoden aikana ja **Osmo Valtosen** lahjoituskokoelma vuoden 2008 alussa. Nämä kokoelmat vaativat runsaasti varastotilaa, mikä yhdessä museon oman kokoelman varastointitarpeiden kanssa edellytti aiemman vuokralla olleen taidevaraston sopimuksen jatkamista kahdella vuodella 2008 - 2009.

Museo jatkoi keskusteluja kolmen merkittävän designkokoelman (Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma, Kyösti Kakkosen designkokoelma, Chicago Athenaeumin kokoelma), yhteensä noin 7000 teoksen, deponoinneista. Nämä ja jo aiemmin museoon deponoidut kokoelmat tarvitsevat lisää tilaa ja mahdollistaisivat uudenlaisen museokokonaisuuden suunnittelun. Wirkkala Bryk -säätiön ja Chicago Athenaeumin kanssa laadittiin kahden vuoden ajalle aiesopimus valmistelutoimenpiteiden jatkamisesta. Vastaavaa sopimusta valmisteltiin myös Kyösti Kakkosen kanssa.

Tapiolan kehittämisprojektia sivuten museo tilasi konsulttiyhtiö Saracolta hankesuunnitelman pohjaksi kartoituksen siitä, kuinka Ahertajankulman tontille voitaisiin asuntorakentamisen rinnalle luoda uusi konsepti. Konsepti perustuu uusille museotiloille, varasto- ja teknisille tiloille sekä tulevaisuuslaboratoriolle. Museo- ja näyttelytoiminnan synergian parantamiseksi alueelle ehdotettiin myös uusia toimintoja kuten taidemessuja, -huutokauppoja, kokoustilaa, ravintolatiloja ja taide-teollisuusyrityksiä.

Ahertajankulman kehittämistä käsiteltiin myös Espoon kaupungin toimesta useissa pienryhmissä, toimialajohtajien kokouksessa toukokuussa, kaupungin neuvottelukunnassa kesäkuussa ja elinkeinojaostossa joulukuussa.

EMMA - Espoon modernin taiteen museon kokoelma

Espoon kaupungin taidekokoelma sai uuden nimen: **EMMA - Espoon modernin taiteen museon kokoelma**. Espoon taidemuseosäätiön hallitus päätti asiasta kokouksessaan 8.10.2007. Kokoelmasta käytettävät käännökset ovat: **EMMA - Samlingen för Esbo moderna konstmuseum** ja **EMMA - Espoo Museum of Modern Art Collection**. Kokoelmaa täydennettiin pääosin nykytaiteen näkökulmasta 14 teoksella, joista yksi oli ulkoveistos. Museo hankkii uusia teoksia lähinnä sijoitettavaksi julkisiin tiloihin. Lisäksi kokoelmaan liitettiin kolme kuvaamataidonopettaja **Irene Tolvasen** Silkkiniityn päiväkodille lahjoittamaa akvarellia, jotka samalla kunnostettiin.

Kuvanveistäjä **Markku Hakuri** toteutti Espoon vuoden 2006 asuntomessuja varten veistoksen *Kielo*. Teos oli tarkoitettu väliaikaiseksi ja se sijoitettiin alueelle vievään kiertoliittymään. Paikallisten asukkaiden toivomuksesta ja aloitteesta Espoon kaupunki tilasi taiteilijalta pysyvän Kielo-veistoksen samaan paikkaan. Materiaaleiksi valittiin kiillotettu ruostumaton teräs ja laminoitu turvasi. Teos pystytettiin paikalleen kesäkuussa.

Museolehtori Veera Jalava tutustuttamassa lapsia Saastamoisen säätiön taidekokoelmaan yhdessä taidehaltija Unduin kanssa.

kinäinen sopimus valokuvien tekijänoikeuksista. Sitä edelsi OTT **Viveca Stillin** tekemä valokuvauksen tekijänoikeusselvitys. Syksyn aikana käynnistettiin myös kokoelmaripustuksen uusimissuunnittelu. Ensimmäiseksi toteutetaan Valokuvaraitin uusi ripustus.

Kyösti Kakkosen taidekokoelma

Kyösti Kakkosen kokoelma karttui 16 teoksella. Hankinnoissa painottui erityisesti kansainvälinen maalaustaide. Kotimaista osuutta täydensi mm. **Hugo Simbergin** maalaus *Haukotteleva käärme* (1899), joka ostettiin Hagelstamin huutokaupasta ja ripustettiin edellisvuonna ostetun **Akseli Gallen-Kallelan** Afrikka-maalauksen rinnalle näyttelytilaan. Kokoelmaan ostettu **Eero Hirosen** veistos *Pro Aqua* sijoitettiin WeeGee-talon edustalle marraskuussa.

Saastamoisen säätiön taidekokoelma

Saastamoisen säätiön taidekokoelman monipuolinen kehittäminen jatkui. Kokoelmaan hankittiin vuoden aikana yhteensä 52 teosta, joista maalauksia 25, grafiikkaa 14, valokuvia 7, veistoksia 2, piirustuksia 1, videoteoksia 1, esinekoosteita 1 ja hologrammeja 1. Pääosin teokset olivat suomalaista nykytaidetta, muutama teos täydensi kokoelman vanhempaa osaa. Painopiste oli maalaustaiteessa. Taiteilijoista mainittakoon **Silja Rantanen**, **Päivi Takala** ja **Marianna Uutinen**. Kaiken kaikkiaan kokoelmaan kuuluu noin 1800 teosta alkaen 1910-luvun maalauksista jatkuen nykytaiteen moninaisiin lajeihin.

Säätiön kokoelmaan hankittu Eija-Liisa Ahtilan videoteos *The Hour of Prayer* (Rukoushetki), joka oli saanut ensiesityksensä Venetsian Biennaalissa 2005, sai Suomen ensi-iltansa EMMAssa. Salla Tykän videoteos *Lasso* oli mukana samassa näyttelyssä. Myös taidemaalari Mari Sunnan näyttelyssä EMMAssa, Turun ja Eskilstunan taidemuseoissa oli mukana säätiön teos.

Kokoelman teoksia lainattiin vuoden aikana harkitusti. Pääasiassa lainoja myönnettiin laajempiin yhden taiteilijan näyttelyihin, mainittakoon Suomen Taideyhdistyksen järjestämä taidemaalari **Tapani Raittilan** retrospektiivinen näyttely, joka alkoi Sara Hildénin Taidemuseosta jatkuen Rovaniemen ja Joensuun Taidemuseoihin, kuvataiteilija **Reijo Hukkasen** näyttely Oulun taidemuseossa, Vuoden nuoren taiteilijan **Hans-Christian Bergin** näyttely sekä kuvanveistäjä **Pekka Jylhän** näyttely. Yhteensä teoslainoja oli 20, joista 9 Raittilan näyttelyyn ja 4 Hukkasen näyttelyyn.

Säätiön kokoelmataiteilijoita ja teoksia esiteltiin EMMA-lehden artikkelisarjassa, EMMAn kotisivujen Kuukauden taideteos -sarjassa sekä EMMAn ystävien järjestämässä luentosarjassa.

Saastamoisen säätiö ja EMMA jatkoivat yhteistyön kehittämisneuvotteluja. Syksyllä saatiin valmiiksi kes-

Eero Hirosen veistos *Pro Aqua* pystytettiin WeeGeen eteen, josta se seuraavana keväänä siirrettiin puistoalueelle. Vas. Eero Hiironen, konservattori Katja Honkonen ja vastaava museomestari Tarmo Venäläinen. Teos kuuluu Kyösti Kakkosen kokoelmaan.

Museo-opetus

Opastuksia oli vuoden aikana yhteensä 1 827, joista suurimman osan olivat varanneet aikuisryhmät. Eniten opastuksia pidettiin Salvador Dalín ja Annette Messagerin näyttelyjaksojen aikana. Suosituimpia opastustyypppejä olivat **Taidetunti** ja **EMMA WeeGeellä**. Saastamoisen säätiön taidekokoelma kiinnosti suuresti ihmisiä, vaikka esillä olivat myös vaihtuvat näyttelyt. Kesällä oppaat kiersivät näyttelytiloissa keskustelijoina, joilta yleisöllä oli mahdollisuus tiedustella teoksiin liittyviä asioita ilman opasvarausta.

Työpajoissa vieraili koululaisia, päiväkotiryhmiä sekä ammattikoulu- ja yritysryhmiä. Työpajojen tavoitteena oli tukea näyttelyiden sanomaa ja avata teosten sisältöjä itse tekemisen kautta. Keskeisiä asioita olivat myös kiireetön yhdessäolo, arjen rutiineista irtautuminen ja taiteen kohtaaminen.

Yleisö sai valita vuoden aikana kahdesta etukäteen tilattavasta työpajasta mieleisensä. Lisäksi kuvataidepaja **Paletin** ja ilmaisupaja **Ilmeen** sisällöt ja tekniikat vaihtuivat näyttelyiden myötä vuoden ympäri. Keväällä kuvataidepajassa keskityttiin Saastamoisen säätiön taidekokoelman grafiikkaan. Päiväkodit ja alakoulut työskentelivät kuvataidepaja Paletissa presssprintin, vanhemmat serigrafian parissa. Vaihtoehtoisesti museon peruskokoelmaan saattoi tutustua ilmaisun keinoin. Pienet lapset valmistivat Ilme-pajalla kierrätysmateriaalista taideteosten innoittamia käsinukkeja, vanhemmille tarjottiin liikkeeseen perustuva uusi näkökulma taiteeseen. Liikepajan yhteydessä nähtiin näyttelytilassa mm. **Tapio Junnon** veistoksen inspiroima käsilläkävelyesitys, yrityksen virkistyspäivää viettäneen pajaan tulleen miehenkilön esittämänä. Lisäksi kevään aikana S-ryhmän asiakaspajoissa pääsi huovuttamaan pehmoisia kuvia.

Kesällä Antoni Tàpiesin näyttelyyn perustuvat työpajat siirtyivät ulos. Neljässä maksuttomassa ja kaikille avoimessa työpajassa riitti vilskettä helteisinäkin päivinä. Oman jälkensä pääsi jättämään esimerkiksi saveen, hiekkaan tai akryylille. Museon etupihan betonilaatatkin saivat hetkellisen värikäsittelyn pajayleisön taiteilijassa katuliiduilla.

Alkusyksyn työpajoissa syvennyttiin peruskokoelman muistoja ja tarinoita henkiviin teoksiin. Paletti-pajassa työstiin paperia eri tavoin paperimassasta origamiin. Leikiteltiin teemalla *"Salaisuus - julkinen asia"*. Ilme-pajalla tehtiin samoin muistoihin ja viesteihin liittyen sanataideharjoitteita ja kirjoitustehtäviä. Syksyn aikana S-ryhmän asiakaspajoissa ja nuorille suunnatussa **TEHDAS**-tapahtumassa pääsi lisäksi työpajaan valmistamaan omia taidemagneetteja.

Kesällä työpajat siirtyivät ulos. Avoimia pajojakin järjestettiin erilaisten tapahtumien yhteydessä.

Antti Virravirtan tähdittämät Enigma-esitykset myytiin lähes loppuun jo ennen ensi-iltaa.

Lokakuussa pajoihin vaihtuivat Dalín myötä teemaksi Unet ja alitajunta. Teoksiin tutustuttiin sadutuksen tai kokeellisen puhelinpiirtämisen kautta. Paletti-pajassa kokeiltiin Dalín aikalaisten kehittämiä tekniikoita. Syanotypian keinoin valmistettiin **Man Raynkin** suosimia fotogrammikuvia. Erilaisia pintoja tutkittiin **Max Ernstin** kehittämän frotaasin avulla.

Ilme-pajan työpajaopastus alkoi lyhyillä ilmaisuharjoitteilla, jonka jälkeen valmistettiin ryhmän yhteinen surrealistinen runo. Näyttelyvierailun jälkeen valmistettiin pienryhmissä lopuksi varjokuvaesitykset Dalín unista.

Pajakutsujen tunnettuus lisääntyi vuoden mittaan ja yhteensä 20 päiväsankaria juhlisti päiväänsä EMMAssa.

Vaihtuvien näyttelyiden luennoista eniten yleisöä keräsi Dalín väärennöksiä käsitellyt vanhemman rikoskostaapeli **Jyrki Seppälän** luento "Dali väärennöksistä ja väärennetyn taiteen myyjistä". Luentojen osallistujamäärä vaihteli viidestä viiteenkymmeneen.

Pääkaupunkiseudun opettajille järjestettiin kaksi info-tilaisuutta, toinen keväällä, toinen syksyllä yhteistyössä WeeGeen muiden museoiden kanssa. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä n. 130 opettajaa.

Taidepakkia kartutettiin seitsemällä teoksella: kolme **Tapio Tapiovaaran** teosta, Mesopotamialainen kultainen silmäsuojus, 1000 - 500 eaa, Kaksi koristeltua egyptiläisen sarkofagin paneelia, 100 eaa.-100 jaa, Terrakotta pää, Indus-joen laakson sivilisaatio, 1000-luku ea, Pakistan ja Hevosenpääveistos, Yuan-dynastia 1271-1368. Lisäksi Taidepakkiin saatiin lahjoituksena kaksi **Sini Kunnaksen** teosta. Taidepakkia käytettiin mm. Taide Friskaa -projektissa sekä Tapiola-ryhmän asiakastilaisuuksissa Oulussa, Kuopiossa ja Vaasassa.

Lokakuussa aloitettiin lapsille suunnattujen Taidehaltijan tietonurkka - salitekstien kirjoittaminen. Täpiesin ja Messengerin näyttelyihin tehtiin aikuisyleisölle suunnattuja teoskohtaisia salitekstejä ja Saastamoisen säätien taidekokoelmaan useampia tekstejä.

Museo-opetus raportoi museon toiminnan kehittämisen avuksi EMMAn yleisöpalautetta näyttelyistä sekä opastus- ja ohjelmistopalveluista. Museolehtori on myös huolehtinut ohjelmistotiedottamisesta, sähköisen uutiskirjeen, koulukirjeen ja Kultuksen välityksellä.

Näyttelyiden ohjelmisto

Lokakuussa sai ensi-iltansa *Enigma*, **Kai Lehtisen** käsikirjoittama ja ohjaama esitys, joka pohjautui Salvador Dalín surrealistiseen elämään. Itse Dalina esiintyi näyttelijä **Antti Virravirta**. Esitystä edelsi lyhyt Dalín elämää kartoittava opastus. Enigma saavutti suuren yleisösuosion, sillä sen liput myytiin jo ensimmäisinä esitysviikkoina loppuun. Yhteensä lippuja esitykseen oli myynissä 1280 kpl, joista vain 5 jäi lopulta myymättä.

Dalín ja Messengerin näyttelyiden rinnalla yleisö sai kokeilla näyttelytiloissa kolmiulotteista virtuaalipiirtämistä *Maalaa ilmaan!* -nimisen luonnostelunurkan syvyyteen elektronisen maalaussauvan avulla. Itse tekemisen suosio oli suuri ja yleisö toivoi saavansa samantapaisia mahdollisuuksia uudestaan. Nurkkauksen taiteellinen konteksti oli **Wille Mäkelän** ja käyttöliittymäsuunnittelu **Tommi Ilmosen** käsialaa.

Maalaa ilmaan! - nurkkaus mahdollisti kolmiulotteisen maalaamisen. Testaamassa verkkomediasuunnittelija Pertti Lähteenmäki ja näyttelyassistentti Tiina Penttilä.

Tapahtumat

Toukokuussa vietettiin ensimmäistä Emman nimipäivää tarjoamalla yleisölle vapaa sisäänpääsy EMMAan sekä lahjoittamalla jokaiselle Emma-nimiselle näyttelyluettelo sekä S-ryhmän sponsoroima ruusu. Lapsivieraille jaettiin ilmapalloja. Emmoja vieraili päivän aikana noin 50 ja kaikkiaan museossa kävi tuona päivänä noin 1400 henkilöä. Päivän solisti **Emma Salokoski** veti WeeGeen aulan täyteen kuulijoita ilmaiskonsertilla.

Museo-opetus osallisti ja aktivoi yleisöään monimuotoisilla opastuksilla ja työpajoissa. Kazimir Malevitshin näyttelyn yleisöä hämmästytti näyttelyn lopuksi tammikuussa *Suprematistinen happening*, jonka esiintyjät

liikkuivat näyttelytilassa Malevitshin teoksista alkui-
deansa saaneissa värikkäissä asuissa. Esitys perustui
improvisaatioon ja klovneriaan.

Keväällä näyttelytiloissa kiersi elävä taideteos. Moni museovieras hätkähti, kun hänen tarkastelemais-
aan pronssiveistos vaihtoi yhtäkkiä asentoa. Paikoilleen
jähmettynyt taideteos alkoi hitaasti liikkua ja ojensi yl-
lättyneelle ohikulkijalle muistoksi pienen kortin... *Tai-
deteoksen pitkän elämän salaisuus* oli EMMAan museo-
opetuksen ja konservoinnin yhteistyöprojekti, jonka
tarkoituksena oli kertoa yleisölle positiivisella tavalla
taideteosten oikeanlaisesta kohtelusta. Performanssin
ja sirkustaiteen elementeistä syntyneen elävän veistok-
sen jakamien kuvallisten infokorttien, **Kosketus, Valo,
Aika, Lika ja Pöly** ja **Vauriot**, välityksellä museovieras
näki konkreettisesti, miten erilaiset asiat voivat tuottaa
teoksille vaurioita. Taideteosten kohtelusta kerrottiin Il-
meessä myös pienen, mm. konservointityökaluja sisäl-
täneen näyttelyn avulla. Suurin syy tempauksen järjes-
tämiseen oli yleisön jatkuva koskeminen teoksiin.

Koko perheelle suunnatussa WeeGeen yhteisessä Tai-
teiden illassa museovieras kohtasi heti EMMAan näytte-
lytilaan saapuessaan kummallisen näyn: sateinen kesä
oli innoittanut taidekasvattajista ja teatterialan ihmis-
istä koostuvan **Ryhmä 07:n** performanssiesitystä nimel-
tä *Altistumisia*. Esityksen taustalla oli mm. pohdintaa
museosta kesäkohteena. Siinä missä sateinen päivä
houkuttelee ihmisiä museoon, aurinkoisena päivänä
kaikki lähtevät rannalle. Performanssissa seitsenhenki-
nen ryhmä saapui museoon kuin olisi tullut rannalle,
uima-asuissa. Neljän tunnin ajan he paistattelivat iltaa
taiteen valossa, pyyhkeillä maaten.

*Emma Järvi
oli yksi ruusun
saaneista nimi-
päiväsankareista
Emman päivänä
19.5.2007.*

Syksyllä EMMA ja Espoon taide- ja tietotekniikkakeskus CARTES tuottivat yhdessä WeeGeelle nuorille suunnatun **TEHDAS** -nimisen tapahtuman. Tapahtuman tavoitteena oli lähestyä museoille haasteellista kohderyhmää ja madaltaa näyttelykeskukseen tulemisen kynnystä sekä vahvistaa nuorten alueellista identiteettiä. Illan ohjelma sisälsi lukuisia CARTESin järjestämiä uusmediaesityksiä. EMMAn tiloissa yleisö sai tutustua museon peruskokoelmaan, osallistua työpajaan ja seurata erilaisia esityksiä näyttelytilassa ja Ilmeessä. Tapahtumaan liittyi espoolaista katutyyliliä nuorten silmin karjoittava *Kaduttaisko?* -valokuvakavalkadi. Tapahtuman yhteistyökumppaneina toimivat HOK-Elanto, Sony, Sibelius-Akatemia sekä Le Fresnoy.

WeeGeellä järjestettyyn Äänestä kaunein joulukuusi -kilpailuun EMMA osallistui **Nanna Suden** koristelemalla kuusella.

Projektit

Taidemuseokoulu EMMA avautui lokakuussa espoolaisten peruskoulujen käyttöön. Erityisesti alakoulujen viides- ja kuudesluokkalaisten suunnattu verkko-opintokokonaisuus tutustuttaa taidemuseon tarkoitukseen, toimintaan ja kokoelmiin sekä yhdistää eri oppiaineita ja kuvataidetta opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kokonaisuus löytyy suljetusta Opit-palvelusta Espoon kaupungin sivustoilta ja tavoittaa n. 30 000 espoolaista koululaista ja opettajaa. Tavoitteena on tuoda esiin mahdollisuuksia, joita kulttuurilaitokset voivat tarjota opetuksen tueksi. Kouluille verkko-oppiminen tuo sijainnista ja ajankohdasta riippumattoman tavan ottaa taide osaksi koulutyötä.

Taide friskaa mieltä suuntautui kahteen espoolaiseen ikäihmisten hoitolaitokseen. Taidepakki-opetuskokoelman teosten, keskusteluiden, tarinoittamisen, musiikin ja kuvallisen työskentelyn avulla pyrittiin käynnistämään muistelua ja sitä kautta luomaan mielikuvien synnyttämiä assosiaatioita omaan elämään. Lähtökohdaksi projektille oli museon halu etsiä tapoja kehittää ikäihmisille suuntautuvia palveluita. Projektin toteutettiin Aurorakodin ja Puolarmetsän sairaalan pitkäaikashoidossa olevien vanhusten kanssa. Yhteistyökumppaneina toimivat Espoon kaupungin vanhuspalvelut ja Musiikkiopisto Juvenalia. Taide friskaa -projekti esiteltiin Espoon vanhustenpalveluyksikön johtoryhmälle maaliskuun alussa.

Saavutettavuus

Saavutettavuutta kehitettiin yhteistyössä WeeGee-organisaation kanssa keskittymällä esteettömyyteen. Kaupunkikulttuurikeskus hankki asiakkaiden käyttöön taitotuoleja, rollaattoreita ja pyörätuoleja. EMMAn pedagoginen osasto hankki yleisön käyttöön myös suuren laseja. Oppaat saivat kuvailutulkkausopetusta, jonka käyttöä harjoitellaan ja kehitetään edelleen. Myös ensimmäiset näkövammaisryhmät vierailivat opastuksella Dali-näyttelyssä.

Joulun alla jokaisella museolla oli oma nimikkokuusi WeeGeen aulassa. Nanna Susi koristeli EMMAn kuusen.

Lasipalatsin pääty Helsingissä vakiintui yhdeksi EMMAn ulkomainospaikaksi. Tàpiesin lisäksi paikalla mainostettiin Annette Messagerin näyttelyä.

Markkinointiviestintä

EMMAN markkinointiviestinnän tavoitteena oli tehdä museota tunnetuksi aktiivista taideyleisöä laajemmalle kohderyhmälle sekä luonnollisesti saada kävijöitä näyttelyihin ja tapahtumiin.

Lehdistötiedotteita julkaistiin 17 kappaletta ja lehdistötilaisuuksia järjestettiin neljä, jokaisen näyttelykauden avajaisten yhteydessä. Annette Messagerin avajaisiin kutsuttiin yhteistyössä Ulkoministeriön kanssa myös neljä kansainvälistä toimittajaa.

EMMAN tiedotteet ylittivät uutiskynnyksen pienemminkin aiheilla, mikä kertoo taidemuseon saavuttamasta asemasta varteenotettavana ja kiinnostavana tahona. Laajimman julkisuuden sai Dalin näyttely syksyllä, näyttely oli aiheena mm. kolmen tv-kanavan pääuutislähetyksessä avajaispäivänä. Myös EMMAn toinen näyttelykausi helmikuussa sai erittäin paljon julkisuutta. Julkisuus oli edelleen koko vuoden pääsääntöisesti positiivista, joskin Dalin näyttelyn suppeudesta tai kliseisyydestä huomautettiin muutamassa artikkelissa. Eniten kiitoksia kriitikoilta keräsi Annette Messagerin näyttely, jonka kirjoitettiin olevan Suomen taidevuoden tapaus. Myös *Maalaa ilmaan!* oli usein lehdissä, erityisesti menovinkki-palstoilla.

EMMAN omien tiedotteiden ja julkisuuteen tarjoamien aiheiden lisäksi EMMasta kirjoitettiin mm. Ahertajan-

kulman design-klusterin, *Enigman* ohjaajan **Kai Lehtisen** haastattelujen, Norjan kuningasparin Suomen vierailun sekä Vaasaan avatun toisen modernin taiteen museon Kuntsin yhteydessä.

EMMA kiinnosti lehdistöä myös erilaisten kuvausten paikkana. Näyttävimpänä toteutuivat Glorian 20-vuotislehden juhlakuvaukset. Antiikkia Antiikkia -ohjelman kaksi jaksoa, joista toinen piti sisällään EMMAn esittelyn, kuvattiin WeeGeellä huhtikuussa. K-reppu ohjelma seurasi Mari Sunnan näyttelyn syntyä, Leijonankita-ohjelman yhden "leijonan" **Lisa Sounion** esittely kuvattiin EMMAssa ja Yle Radio 1:n haastatteli EMMAn näyttelyvalvojaa aiheesta: Kuinka valvoja kokee näyttelyn.

EMMA-lehtiä ilmestyi kolme, kaksi normaalia numeroa sekä suppeampi, kolmikielinen kesännumero. Vuoden 2007 lopussa lehdellä oli tilaajia 3314, kaiken kaikkiaan lehteä postitetaan yksittäisisoiteilla yli 6600 kappaletta. Espoolaisille kouluille lähetettiin lehtikimppujen ohella erityinen koulukirje. Lehteen vakiintui ajan-kohtaisiin näyttelyihin liittyvien tekstien lisäksi kolme vakiopalsta, joista yhdessä esitellään yksi EMMAn työntekijöistä, toisessa taiteilija, jolla on teoksia Saastamoisen kokoelmassa sekä kolmannessa teos EMMAn kokoelmasta. Eläviltä taiteilijoilta, joilla on näyttely EMMAssa, pyritään aina saamaan lehteen haastattelu, mistä mm. Annette Messager valitettavasti kieltäytyi.

8.2.–29.4. RAIMO UTRIAINEN
MARI SUNNA, IGOR JA SVETLANA KOPYSTIANSKY
SAASTAMOISEN SÄÄTIÖN KOKOELMA

KAMPISTA
BUSSIT

106
110T

weegee
Ahertajantie 5, Tapiola
ti, pe-su 11-18, ke-to 11-20
puh. 09-8165 7512
www.emma.museum

EMMA
ESPOO MUSEUM OF MODERN ART

TAPIOLA | **Presso** | HOKI-ELÄNTÖ
SOKOS HOTELS
Radinan | HUHTAMAKI | Gasum | artprint

Mari Sunna, Flash, 2006 (osa teoksesta)

Kevään mainoskampanja kertoi näyttelyiden lisäksi siitä, miten EMMAan pääsee. Kampista Tapiolaan kulkevista busseista pyöri myös 2 erilaista radiospottia Groove FM-kanavalla.

Lukijapalautetta kerätään vuoden 2008 alussa tehtävällä lukijatutkimuksella.

Museo-opetuksen toteuttamia sähköisiä uutiskirjeitä lähetettiin 14 kappaletta. Uutiskirjeen ilme uudistettiin ja sen tilausmahdollisuus lisättiin nettisivuille. Postituslistalla oli vuoden lopussa 700 asiakasta.

EMMAN nettisivujen kuukausittainen kävijämäärä vaihteli 11 000 lähes 30 000:een. Eniten nettisivuilla oli kävijöitä lokakuussa Dalí-näyttelyn aikaan, lähes tuhat kävijää päivässä. Nettisivuille avattiin vieraskirja, johon kävijät voivat sekä piirtää että kirjoittaa. Netissä esiteltiin myös kuukausittain yksi teos Saastamoisen säätiön taidekokoelmasta **Päivi Karttusen** tekstein.

Keväällä tilattiin Tietoykköseltä ensimmäinen tunnettuustutkimus. Puolen vuoden aukiolon jälkeen EMMA:n tunti autetusti 40 % vastaajista ja puolet vastaajista arveli vierailevansa EMMA:ssa tulevaisuudessa. Museon tunnettuus oli samassa linjassa Taidehallin, Tennispalatsin ja Sinebrychoffin taidemuseoiden kanssa. Nouseminen kolmen tunnetuimman kohteen joukkoon (Kiasma, Ateneum, Tennispalatsi) edellyttäisi merkittävää lisäystä markkinointipanostuksiin.

Alkuvuodesta EMMA:n mainostoimistoksi valittiin kilpailutuksen jälkeen Oy Mainos up. Vuoden aikana Mai-

nos up suunnitteli ja toteutti printti- ja ulkomainontaa sekä kutsuja ja julisteita. Alkuvuoden EMMA:n sijaintiin liittyvän ratikka- ja lehtimainoskampanjan jälkeen mainonta perustui puhtaasti ajankohtaisiin näyttelyihin. Lehtimainonnan lisäksi EMMA:lla oli kaksi viikon katujulistekampanjaa aiheena Dali ja Messenger sekä kahdesti jättilakana BioRexin päädyssä Lasipalatsissa, aiheina Tapias ja Messenger. Graafista suunnittelua tilattiin myös **Hannele Grönlundilta**, **Osmo Leppälältä** sekä **Aija Aallolta**.

Jatkossa käytettävissä olevilla markkinointiviestinnän resursseilla pyritään ylläpitämään tasaista näkyvyyttä eri medioissa ja auttamaan yleisöä löytämään helposti tietoa näyttelyistä ja tapahtumista mm. käyttämällä samoja ilmoitusmedioita säännöllisesti.

Yhteistyökumppanit

EMMA:n pääyhteistyökumppaneita olivat **Tapiola-ryhmä**, **S-ryhmä**, **Huhtamäki** sekä **Presso**, jonka näkyvyys siirrettiin lehden lopettamisen vuoksi **Kauppalehdelle**. Kumppaneita olivat **Gasum** ja **Art-Print**.

Yritysyhteiskumppanit pitivät aktiivisesti erilaisia tapahtumia EMMA:ssa, asiakastilaisuuksia, perheille suunnattuja tapahtumapäiviä, työkokouksia sekä S-asiakasomistajapäiviä. Kumppaneiden lehdissä toteutettiin useita lippukampanjoita. Lisäksi Tapiolan kanssa tehtiin kaksi valtakunnallista kiertuetta, joissa keväällä Taidepakki ja syksyllä **Aarno Salosmaan** *Adagio*-teos kiersivät asiakastilaisuuksissa. Yhteistyökumppaneiden edustajat esittäytyivät EMMA-lehden numerossa 2 tarinomaalla museon kokoelmista valitseman taideteoksen ääressä.

Taidemuseo EMMA:n ystävien jäsenmäärä lähes kaksinkertaistui, vuoden lopussa jäseniä oli noin 600. Ystävähdistys päätti vähentää muualle suuntautuvien taidematkojen järjestämistä, koska EMMA:n vaihtuvat näyttelyt yhdessä kokoelmanäyttelyiden kanssa antavat runsaasti mahdollisuuksia itse kullekin tehdä omansa tahdissa elämysmatkoja.

EMMA:n ystävät jatkoivat yhdessä museon kanssa aiemmin aloitettua luentosarjaa. Luennoitsijoina oli taiteilijoita, joiden teoksia on esillä Saastamoisen säätiön kokoelmissa; **Reijo Hukkanen**, **Terhi Heino**, **Santeri Tuori**, **Jorma Hautala**, **Nina Roos**, **Raili Tang**, **Nanna Hänninen** ja **Hans-Christian Berg**.

Keväällä jäsenistöllä oli mahdollisuus osallistua työpaketoituihin EMMA:ssa ja syyskuussa yhdistys järjesti bussiretken Fiskarsiin "Transparent"-näyttelyyn ja Lohjalle Tytyrin kaivosmuseoon, jossa oli taidenäyttely "Dimensio Under Ground".

Valokuvaus

Valokuvaus keskittyi Saastamoisen säätiön teoskuva-arkiston kartuttamiseen ja markkinointiviestinnän tarvitsemien kuvien, kuten EMMA-lehden ja loppuvuodesta ilmestyneen EMMA-kirjan, toteuttamiseen. Saastamoisen säätiön teosten valokuvaamisen ohella jo kuvattuja valokuvia digitoitiin ja siirrettiin Maria- käyttöjärjestelmään. Verkkosivuja ja lehdistöä varten tuotettiin ajankohtaista kuvamateriaalia näyttelyistä, tapahtumista, tärkeimmistä vierailuista sekä itse EMMasta.

Lisäksi kaikki näyttelyt dokumentoitiin valokuvaamalla ja museopedagogian käyttöön tehtiin kuvamateriaalia useampaan julkaisuun.

Antonio da Cudanin "Luonnos avaruudessa" - veistos siirrettiin Tapiola Garden-hotellin laajennuksen alta väliaikaiseen varastoon.

Konservointi

Konservointityö keskittyi ennaltaehkäisevään konservointiin, mikä tulee olemaan jatkossakin toiminnan painopiste. Teosten välivarastointitilan puute hankaloitti työskentelyä, mutta asia korjaantuu vuonna 2008 uuden varaston valmistuttua. Konservointitilojen ensikertainen kalustus saatiin päätökseensä kun Tanskassa mittatilaustyönä tehty lämpöalipainepöytä asennettiin paikalleen lokakuussa. Suunniteltu EMMAn varastossa olevan kokoelman vauriokartoitus jäi kesken työvoiman vähyyden takia. Myös suunniteltu kokonaiskartoitus viivästyy tämän vuoksi, jatkossa siihen käytettäneen yhden konservaattorin vuosittainen kokonaispanos.

Kokoelmapuolen toiminta painottui EMMAn kokoelman varastossa olevien teosten dokumentointiin, vauriokartoitukseen ja paikkojen määrittelyyn. Teoksista ehdittiin käydä läpi noin puolet, 340 kpl.

Talletusta varastossa pitkään odottaneita teoksia konservointiin. Kaikki uusostot ja lainaan lähtevät teokset tarkastettiin, dokumentoitiin ja tarvittaessa konservointiin. Yhteensä kokoelmateoksia käsiteltiin vuoden aikana 540 kpl.

Pekka Nevalaisen Avaruusköi - veistokseen kohdistuvan jatkuvan ilkeilyn vuoksi teoksen päätettiin olevan esillä vain osittain. Kirkkojärven koulun purkamisen yhteydessä **Jorma Hautalan** seinämaalaukset *Leikkejä värille ja muodoille* ja *Leikkejä valolle ja värille* irrotettiin seinästä. Ennakkoon oletettiin, että maalaukset tuhoutuvat täydellisesti irrottaessa, mutta ne saatiin osina irti seinärakenteesta ja ovat tällä hetkellä EMMAn varastossa.

Antonio da Cudanin Luonnos avaruudessa - veistos siirrettiin Tapiola Garden-hotellin laajennuksen alta väliaikaiseen varastoon. Konservaattori valvoi irrottamista, kuljetusta ja määritteli varastointiparametrit.

Näyttelyiden yhteydessä kaikki näyttelyissä olevat teokset, yhteensä noin 800 kpl, tulo- ja lähtötarkastettiin. Lainatuille teoksille ei sattunut vahinkotapauksia. Osalle teoksista tehtiin huoltotoimenpiteitä ja yhdelle Tápies-näyttelyn teokselle tehtiin konservointitoimenpiteitä ennen näyttelyn avaamista. Raimo Utraisen näyttelyn veistoksista ja maalauksista suurin osa konservointiin.

Ostopalveluina konservointiin **Eila Ekman - Björkmanin Liiku - kiiku** - seinämaalaus, **Ernst Mether - Borgströmin "Futura"** - veistos, **Pekka Nevalaisen Avaruusköi** - veistos sekä **Solveig Thun - Wilénin Maa jonka perimme** ja **Kävelyllä köivikossa** tekstiiliteokset. Ilkeilyn kohteeksi joutuneet **Tapio Junnon Häikäistynyt** ja **Heikki Konttisen Morsian** -veistokset puhdistettiin.

Konservaattori osallistui myös pedagogisen aineiston ja toiminnan suunnitteluun yhteistyössä vastaavan museolehtorin kanssa ennalta ehkäisevän konservoinnin edistämiseksi.

Museotekniikka

Raimo Utriainen – Soiva viiva –näyttelyn rakentamisen teki poikkeukselliseksi noin 70 veistoksen siirto taiteilijan ateljeesta museon tiloihin. Osa teoksista oli varsin suurikokoisia, joten kuljetus suunniteltiin huolellisesti ja toteutettiin Suomen Teollisuusmuuton erikoislaitteistolla. Syksyn näyttelyihin valmistettiin yli 100 metriä uutta näyttelyseinää. Annette Messengerin tilaa ja mekaniikkaa hyväksikäyttävien installaatioiden toteutuksessa tarvittiin myös uudenlaisia ratkaisuja; teokset jouduttiin modifioimaan WeeGee-taloon sopiviksi paikan päällä.

Näyttelyiden rakennuksen ohella museotekniikka rakensi *Enigma*-teatteriesityksen lavastuksen **Pekka Kainulaisen** ja *Maalaa ilmaan!* -luonnostelunurkkauksen taiteilija **Wille Mäkelän** suunnitelmien pohjalta.

Teknisistä tiloista ensimmäisenä valmistuneessa kehystämössä kehystettiin 45 kokoelma- ja 37 näyttelyteosta. Kokoelmateoksia museomestarit kävivät tallettamassa 57 kaupungin eri toimitaloihin. Taidevarastojen sijainnit erillään WeeGee-talosta aiheuttivat runsaasti teoskuljetuksia, joista suurin osa hoidettiin EMMAn omalla kuljetusautolla.

EMMAN näyttelyvalvontaa pyritään edelleen kehittämään ja ajanmukaistamaan, valvontahenkilökuntaa koulutetaan vuosittain. Valvontatehtävissä toimi yli 20 henkilöä. Museon teosturvallisuus on herättänyt kansainvälistäkin kiinnostusta ja siihen kävivät tutustumassa mm. johtavan valvontakameroita valmistavan Pelco-yhtiön ja Esmi Oy:n johtajat.

EMMAN näyttelytekniikkaan tutustuivat useat kotimaiset ja muutamat ulkomaiset museot. Erityisen kiinnostuneita vieraat ovat olleet näyttelyseinäkkeistä, ilmastoinnista sekä rakenteilla olevista varastotiloista.

WeeGee-talon muutostyöt: vaihe 5

Teosvaraston ja teknisten tilojen rakentaminen

WeeGee-talon muutostöiden 5. vaihe käynnistyi ja nykyaikaiset varastotilat n. 700 m² taideteosten säilyttämistä varten, valmistuivat rakennukseen. Varastojen käyttöönotto tapahtuu alkuvuonna 2008. Samassa yhteydessä rakennettiin myös Näyttelykeskus WeeGeen museoiden yhteinen tekninen työtila.

Henkilöstö

Museoon palkattiin vakituiseen työsuhteeseen maaliskuussa museomestari ja syyskuussa museolehtori. Molemmat työntekijät vakinaistettiin määräaikaisesta työsuhteesta. Museon vakituisen henkilökunnan määrä nousi 18 henkilöön. Vakituisen henkilökunnan työpanos oli kaikkiaan 17,2 henkilötyövuotta.

Tiedottajan nimike muutettiin viestintäpäälliköksi ja pääoppaan nimike museolehtoriksi. Vuoden lopulla päätettiin vielä muuttaa opasvaraajan nimeksi museopetuksen assistentiksi vuoden 2008 alusta.

Määräaikaisissa työsuhteissa museossa työskenteli konservattoreita, kokoelma-assistentti, henkilöstövästavaa, näyttelyprojektityöntekijä, näyttelyassistentti, museomestari, päätyöpajaopas, opasvaraaja, projektityöntekijä, näyttelyvalvoja, oppaita, museokaupan hoitaja sekä myyjä. Määräaikaisista työsuhteista kertyi henkilötyövuosia yhteensä 21,7. Yksi näyttelyvalvojista työskenteli helmikuusta joulukuuhun oppisopimuksella suorittaen liiketalouden perustutkintoa näyttötutkintona.

Näyttelyassistentti siirtyi työtehtävissään kokoelma-assistentiksi. Uusiin työtehtäviin palkattiin henkilöstövästavaa, opasvaraaja, museomestari, näyttelyprojektityöntekijä ja näyttelyassistentti.

EMMAN henkilöstön työsuojelutoimikunnassa toimivat työsuojelupäällikkö **Tuija Karjalainen**, työsuojeluvaltuutettu **Tarmo Venäläinen**, 1. varavaltuutettu **Katja Honkonen** sekä 2. varavaltuutettu **Katja Koskela**. Joulukuussa järjestettiin työsuojeluvaltuutettujen vaali kaudelle 2008-2009 suljettuna lippuäänestyksenä.

EMMAN luottamusmiehinä toimivat **Katja Sillanpää** (Akava) ja **Heljä Delcos** (sitoutumattomat). Tyky-toimikuntaan siirtyi Tuija Karjalaisen tilalle **Mirva Eloranta**.

Yksityisiä museoita koskeva työehtosopimus astui voimaan 1.10.2007. Tämän työehtosopimuksen mukaisesti korotettiin palkkoja 2,5 %. Lisäksi 1,0 %:n suuruinen erä syyskuun 2007 palkkasummasta käytettiin niiden työntekijöiden palkankorotuksiin, joiden palkka ei ole sopusoinnussa työn vaatavuuden, koulutuksen tai tulosten kanssa. Muutaman työntekijän työehtosopimuksen ehtojen mukaan palkankorotukset suoritettiin kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen tai PAM:in erityisalojen työehtosopimusten mukaisesti.

Vuonna 2006 psykologi **Seppo Heinon** kanssa aloitettu EMMAn työyhteisön kehittämisprosessi jatkui vuonna 2007 yhdellä koko henkilökunnan kehittämispäivällä, yhdellä näyttelytyöryhmän prosessin arvioimispäivällä sekä muutamalla lyhyemmällä ydinryhmän kanssa pidetyllä istunnolla.

Työfysioterapeutti vieraili EMMAssa kahdesti tarkistamassa työpisteiden ergonomian sekä mahdollisen tarpeen päätelaseille. Kesäkuussa tehtiin retki Bengtskärin majakalle sekä Fiskarsin ruukkiin. Lokakuussa tarjottiin henkilökunnalle kakkukahvit 1-vuotissyntymäpäivän

kunniaksi. Tyky -toimikunta järjesti myös Halloween-ylätyksiä työtovereilleen. Joulukuussa järjestettiin pikkujoulupyrähdys Helsingissä ja oltiin mukana rokkaamassa WeeGeen yhteisissä pikkujouluissa.

Asiantuntijatehtävät, seminaarit, koulutukset ja tapahtumat

Museonjohtaja ja intendentti osallistuivat asiantuntijoina seuraaviin taidehankkeisiin.

- **Pekka Kauhasen** teoksen *Ilmestys* toteuttaminen Espoon keskukseen
- Tapiolan terminaali, **Markku Pääkkösen** *Vallan kangastus* - teoksen voittama taidekilpailu
- Suurpellon I ja II asemakaava-alueiden taide- ja ympäristökohteet, taiteen yleissuunnitelma
- Espoon keskuksen junasillan installaatio
- Matinlahdenranta / kahvila-alue, taidehanke
- Espoon keskustan kirjasto / Kauppakeskus Entresse, taidehanke
- Kaitaan koulu ja lukio / peruskorjauksen laajennuksen yhteyteen toteutettava taidehanke

Vastaava museolehtori osallistui työryhmässä Espoon kulttuuri- ja liikuntapolun KULPS!in suunnitteluun, joka jatkuu vuoden 2008 ajan sekä luennoi eri tilaisuuksissa.

Vastaava museolehtori tutustui kesäkuussa Centre Pompidoun pedagogiseen toimintaan ja tapasi pedagogisesta toiminnasta vastaavan lehtorin. Lisäksi hän tutustui Monet-näyttelyn yhteistyömuseoihin Pariisissa ja Givernyssä.

Museopedagogian tiimistä vastaava museolehtori, museolehtori, pääopas, päätyöpajaopas sekä opas osallistuivat "Himo 2"-seminaariin.

Vastaava museolehtori piti esityksen saduttamisesta taidemuseossa "Pedagogisia lähestymistapoja taiteeseen - menetelmiä ja malleja yleisölähtöiseen työskentelyyn taiteen parissa" -seminaarissa.

Museo-opetus järjesti oppaille ja näyttelyvalvojen asiakaspalvelukoulutusta sekä ammatillista koulutusta vaihtuviin näyttelyihin liittyen. Lisäksi järjestettiin ensiapukoulutusta.

EMMAN omalle väelle järjestettiin työpajoja, jotka tekivät omaa toimintaa tutuksi henkilökunnalle ja museonjohtajan luento taidehistorian ismeistä. Kaikille WeeGeen työntekijöille aloitettiin opastukset vaihtuviin näyttelyihin aina uuden näyttelyn alkaessa.

Kaksi museomestaria ja näyttelyvalvoja osallistuivat järjestyksenvalvojakoulutukseen.

Uudet museomestarit kävivät yhdessä näyttelyassistenttien kanssa tutustumassa John Nurminen Oy:llä taidekuljetusten logistiikkaan ja tullauskäytäntöihin.

EMMAN henkilökunnan kesäretki tehtiin Bengtskärin majakalle ja Fiskarsiin 21.5. Vas. Tarmo Venäläinen, Heljä Delcos, Jouni Harju, Pertti Lähteenmäki, Salla Rimpinen, Essi Salonen, Riikka Notkola, Liini Laes, Eeva Tuomi, Pernilla Wiik ja Johanna Wahlbeck.

Kolme konservaattoria, kaksi museomestaria ja näyttelyprojektityöntekijä osallistuivat valtiontakuukoulutukseen.

Konservaattori osallistui "Museum microclimate" -konferenssiin Kööpenhaminassa, Tanskassa.

Viestintäpäällikkö osallistui "Markkinointia, viestintää ja verkkomediaa - integroitua osaamista esimerkkien valossa" -seminaariin ja piti esityksen EMMAn viestinnästä Procomin koulutustilaisuudessa "Toimivat mediasuhteet" sekä sponsoroinnista Luova Tampere -ohjelman seminaarissa.

Markkinointiviestintätiimi kävi tutustumassa Vapriikkiin ja Verkatehtaaseen sekä niiden markkinointiviestintään.

Talous- ja hallintopäällikkö osallistui "Ajankohtaista yhdistyksen ja säätiön kirjanpidossa ja verotuksessa" -seminaariin. Hän osallistui myös Excelin syventävälle jatkokurssille yhdessä henkilöstövastaavan kanssa.

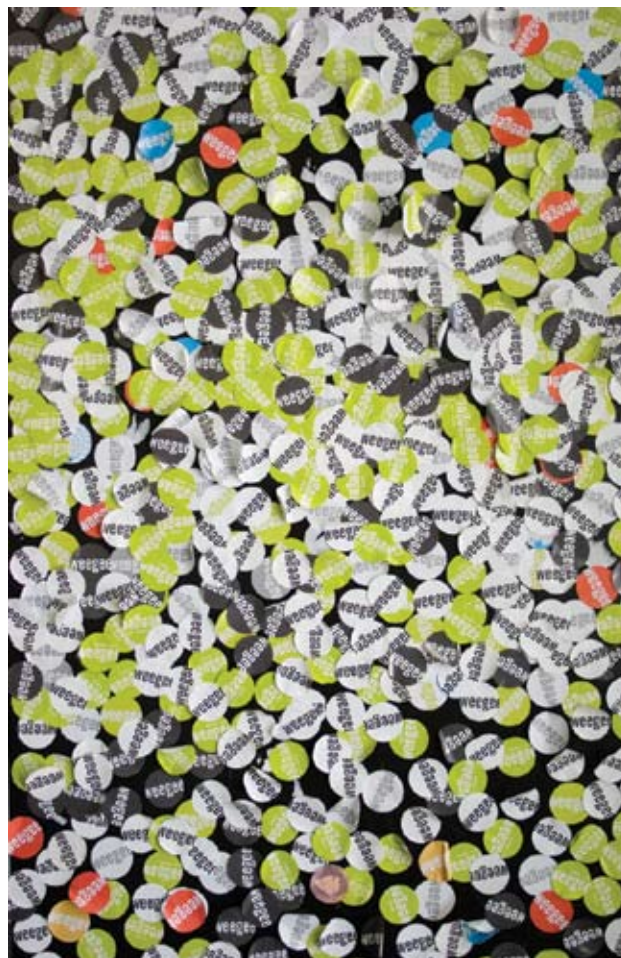
Henkilöstövastaava osallistui palkanlaskennan perus- ja jatkokurssille, koulutustilaisuuteen uudesta yhteistoimintalaista sekä "Ennakonperintä 2008" -päiville.

Näyttelysihteeri ja museokaupanhoitaja osallistuivat museokauppojen neuvottelupäiville ja museokauppa-messuille.

Amanuenssi osallistui keskustelutilaisuuteen tekijänoikeuskysymyksistä ja Museoviraston "Kuvien päivään" sekä "Museoiden kokoelmat ja poistopolitiikka" -seminaariin.

Verkkomediasuunnittelija osallistui PHP/MySQL -ohjelmoinnin perusteet kurssille.

Intendentti, tutkija ja kokoelma-assistentti osallistuivat "TEEMA 07 -Taidemuseo tutkimusympäristönä, tutkijana ja tutkimuskohteena" -seminaariin. TEEMA 07 -seminaarin osallistujat, noin 100 henkilöä, vierailivat puolestaan WeeGeellä.

Vaihtuvat näyttelyt

- 7.1.2007 asti jatkuivat EMMA:n avajaisnäyttelyt

Kasimir Malevitsh - Henkisyys ja muoto

Shirin Neshat - Hunnun salaisuus

Ruutusotamies - Taiteen etujoukko ja Venäjän kansa

Timo Kelaranta - The Quiets

8.2. - 29.4.2007

Raimo Utraiainen - Soiva viiva

68 veistosta

5 mitalia ja plakettia

10 maalausta

9 piirustusta

Näyttelyssä lisäksi 2 dokumenttifilmiä, Utraisen matkakirjeitä ja leikekirjoja, Pitäjänmäen ateljeen esineistöä, veistosten työpiirustuksia, mustavalkovalokuvia julkisista teoksista sekä Jyrki Parantaisen valokuvia Pitäjänmäen ateljeesta. Teokset pääasiassa EMMA:n deponoidusta Raimo Utraisen Taidesäätiön kokoelmasta, muutama yksityiskokoelmista.

8.2. - 29.4.2007

Svetlana & Igor Kopystiansky

7 valokuvateosta

12 elokuva- ja videoteosta

Courtesy of the artist and Lisson Gallery, London

8.2. - 29.4.2007

Mari Sunna - Everynoanysome One

32 maalausta

10 piirustusta

Teoksia lainasivat:

Mari Sunna

The Approach, London

Galerie Anhava

The Saatchi Collection, Lontoo

Amos Andersonin taidemuseo

Saastamoisen säätiön kokoelma

The Aspen Re Collection, London

Collection of Jake Miller & Jean Thomas, London

SOK:n kokoelma

6.6. - 26.8.2007

Antoni Tàpies

Maalauksia 29

Veistoksia 16

Grafiikkaa 86

Näyttely koottiin yhteistyössä tamperelaisen Hannu Hildenin Art Partners Finlandin, Fundació Antoni Tàpiesin sekä pariisilaisen Galerie Lelongin kanssa. Myös taiteilija itse lainasi näyttelyyn teoksia. Mukana oli Art Partners Finlandin teosten lisäksi muutama teos suomalaisista, kuten Kyösti Kakkosen, kokoelmista.

6.6. - 26.8.2007

Moving Portraits

Mediatiloissa olivat esillä Salla Tykän Lasso, 2000 sekä Eija-Liisa Ahtilan Rukoushetki, 2005 Saastamoisen säätiön taidekokoelmasta sekä norjalaisen AK Dolvenin between the morning and the handbag (2002), 4 min at 2 am 22 of July 2003 (2004) sekä Survivors at the lake (2005-2006). Dolvenin teokset olivat lainassa taiteilijalta itseltään sekä carlier | gebauer galleriasta Berliinistä.

3.10. - 16.12.2007

Salvador Dalí

23 maalausta

15 piirustusta

41 kuvitusta Benvenuto Cellinin omaelämäkerta -sarjasta

55 Eric Schaalin ottamaa valokuvaa

Andalusialainen koira ja Destino -elokuvat

Dokumentaarisia valokuvia 18 kpl

Näyttely toteutettiin yhteistyössä Fundació Gala-Salvador Dalí'n kanssa. Elokuvia lukuunottamatta teokset tulivat Teatre Museu Dalí'n kokoelmista Figueresista, Espanjasta.

Andalusialainen koira -elokuva: Courtesy of Grand Films Classiques, Pariisi, Ranska

Destino -elokuva: Courtesy of Walt Disney Studios, California, USA

3.10. - 27.1.2008

Maalaa ilmaan!

Luonnostelunurkkaus sisälsi polarisoivan valkokankaan, 4 videotykkiä, 2 web-kameraa, tietokoneen, neljä maalaussauvaa sekä stereolaseja.

3.11. 2007 – 27.1. 2008

Annette Messenger

40 teosta ja installaatiota

Näyttelyn toteutettiin yhteistyössä Centre Pompidoun kanssa, mistä kaikki teokset tulivat. Keräilijän salainen huone rakennettiin varta vasten EMMAan.

Julkaisut

Näyttelyluettelot, omaa tuotantoa

Igor ja Svetlana Kopystiansky	978-952-5509-11-3	EMMAN julkaisuja 8/2007
Mari Sunna - Everynoansome One	978-952-5509-10-6	EMMAN julkaisuja 9/2007
Antoni Tàpies	978-952-5509-12-0	EMMAN julkaisuja 10/2007
Salvador Dalí - Surrealisti!	978-952-5509-13-7	EMMAN julkaisuja 13/2007

Näyttelyluettelot, muiden tuotantoa

Raimo Utriainen - Soiva viiva (Rakennustieto) suomi ISBN 978-951-682-839-1

Muut julkaisut

EMMA-kirja, suomi-ruotsi-englanti 978-952-5509-14-1 EMMAn julkaisuja 14/2007

Lehdistötiedotteet

- 8.1. EMMAn avajaisnäyttelyissä 64 000 kävijää
- 17.1. Salvador Dali on EMMAn vuoden klassikko
- 6.2. EMMAn keväänäyttelyissä uutta Sunnaa ja Kopystianskeja sekä edustava kattaus Utraisen elämää ja taidetta
- 2.3. Taide friskaa mieltä - EMMA jalkautuu vanhusten luo
- 7.5. EMMA tarjoilee Dalia myös teatterina
- 15.5. Emma Salokoski EMMAssa Emman päivänä 19.5.
- 24.5. Claude Monet on EMMAn vuoden 2008 klassikko
- 5.6. Antoni Tàpies ja naismediataiteilijoita EMMAn kesässä
- 13.8. Annette Messengerin näyttely marraskuussa EMMAssa
- 2.10. Dalín surrealismi täyttää EMMAn
- 2.10. Yleisö voi maalata kolmiulotteisesti EMMAssa
- 12.10. EMMAn Enigma loppuunmyyty
- 2.11. Annette Messengerin installaatiot EMMAssa
- 6.11. Taidemuseokoulu EMMA starttaa verkossa
- 14.11. Eero Hirosen Pro Aqua WeeGeen edustalle
- 15.11. EMMAssa vuonna 2008
- 13.12. Haukotteleva käärme esille EMMAssa

Nettikävijät www.emma.museum

Kuukausi	Kävijöitä	Hakuja	Tiedostoja	Sivuja	Osoitteita	Megatavuja
tammikuu	17405	431597	338822	70336	10395	11119,21 MB
helmikuu	12612	278974	221665	44659	7687	10498,73 MB
maaliskuu	14052	302416	236145	47686	8979	10907,83 MB
huhtikuu	11613	237169	189624	39548	7289	7825,31 MB
toukokuu	11623	257793	208938	47234	6861	7267,79 MB
kesäkuu	13993	233140	185518	44760	6882	5736,83 MB
heinäkuu	13584	204331	169160	37895	6768	5208,14 MB
elokuu	12777	262026	197385	43271	8737	6611,68 MB
syyskuu	13315	283629	229567	50322	7955	8598,13 MB
lokakuu	29680	775583	642723	118101	18423	22059,86 MB
marraskuu	25275	602614	510362	90948	16307	18010,42 MB
joulukuu	20510	457582	380475	75636	14286	19089,85 MB

Asiakaspalautteet 2007

Raportointi museo-opetuksessa kuukausittain.
Lomakkeiden saatavuus: EMMA info, EMMA Shop

Palautettu yht. 720 kpl

jakso: 1.6. - 31.12.

HUOM! kuusi kuukautta

Käyntini Espoon modernin taiteen museo EMMAssa oli

Erittäin miellyttävä	52 %
Miellyttävä	36
Parantamisen varaa	7
Tuotti pettymyksen	5

Saamani palvelu EMMAn tiloissa oli

Kiitettävää	53 %
Hyvää	39
Tyydyttävää	6
Huonoa	2

Ikäni on

alle 18	18 %
24-24	14
39-39	25
65-65	38
yli 65	5

Avoimet vastauskentät

Kiitosta saivat museon monipuolisuus, kiinnostavat näyttelyt ja avarat tilat. Epäkohtina mainittiin toistuvasti riittämättömät opasteet, teoskylttien pieni koko ja liian tiheä ripustus. EMMAn työntekijöitä kuvailtiin ystävällisiksi, asiantunteviksi ja hymyileviksi.

Palveluun liittyviä kielteisiä kommentteja lomakkeissa oli melko vähän. Puutteita mainittiin lähinnä seuraavissa asioissa: lippukassan tehottomuus, vaatesäilytys, liian vähän esitteitä/tietoa näyttelyistä.

Nettipalaute

EMMAN kotisivujen kautta www.emma.museum lähetettyjen palautteiden määrä on niin verran suppea (25 kpl), että johtopäätöksiä ei voi juuri tehdä. Netin lomaketta kuitenkin käytettiin museotiloissa jaettavaa asiakaskyselyä enemmän tiedusteluihin, toiveiden esittämiseen ja kielteiseen palautteeseen.

Yleisöopastukset

1.1.-6.5.2007

EMMA WeeGeellä lauantaisin klo 14.00, sekä ruotsiksi 3 kpl klo 15.00

Taidehaltijan tunti sunnuntaisin klo 11.30

Taidevartti sunnuntaisin klo 12.00 ja klo 13.00

7.5.-17.6.2007

EMMA WeeGeellä lauantaisin klo 14.00

Taidehaltijan tunti sunnuntaisin klo 14.00

Taidevartti sunnuntaina klo 12.00 ja klo 13.00

25.6.-12.8.

Kesävartti keskiviikkoisin klo 18.00

6.8.-16.12.2007

EMMA WeeGeellä lauantaisin klo 14.00, sekä ruotsiksi 4 kpl klo 15.00

Taidehaltijan tunti sunnuntaisin klo 14.00

Taidevartti sunnuntaisin klo 13.00 ja klo 16.00 sekä ruotsiksi 4 kpl klo 15.00

Avoimet työpajat

Paletti kesälauantaisin Teemana Antoni Tàpies, kaikenikäisille.

9.6. Jälkiä pintaan klo 12-16

16.6. Valuva taivas klo 12-16

18.8. Kesäkatu klo 12-16

25.8. Paperisota klo 12-16

Avoimet ovet Ilme-pajassa sunnuntaisin, ei ohjattua toimintaa.

Luennot

- 8.2. Professori Juhani Pallasmaa luennoi Raimo Utraisen taiteesta ja elämästä
- 14.2. Kuvataiteilija Terhi Heino
- 7.3. Videotaiteilija Santeri Tuori
- 8.3. FM Pilvi Kalhama luennoi Mari Sunnan taiteesta
- 4.4. Kuvataiteilija Jorma Hautala
- 26.4. Kriitikko/kuraattori Timo Valjakka luennoi Igor ja Svetlana Kopystianskysta
- 2.5. Kuvataiteilija Nina Roos
- 10.5. Kuvanveistäjä Pirkko Nukari kertoi veistoksen syntyprosessista
- 5.9. Kuvataiteilija Raili Tang
- 4.10. Konstaapeli Jyrki Seppälä luennoi Dalí-väärennöksistä
- 10.10. Valokuvataiteilija Nanna Hänninen
- 11.10. Juhani Ihanus Dalín paranoia-kriittisestä menetelmästä
- 1.11. Kasvokkain Dalín kanssa - kokemuksia Dalísta
- 7.11. Kuvataiteilija HC Berg
- 29.11. Taiteilija Wille Mäkelä kertoi Ilmaan maalaamisesta

Opastus ja työpajatoiminta

	ryhmiä	henkilöitä
Opastukset yhteensä	1 827	27 239
1. Aikuisryhmät	787	11 445
2. Peruskouluryhmät	224	4 094
3. Muut ryhmät	628	9 379
4. Maksuttomat yleisöopastukset	188	2 321 joista
ruotsinkielisiä	16	60
EMMA WeeGeellä -opastukset	393	
Taidetunnit	873 joista	
Saastamoisen säätiön kokoelma	485	
Vaihtuvat näyttelyt	388 joista	
Raimo Utrainen	12	
Mari Sunna	6	
Igor & Svetlana Kopystiansky	5	
Antoni Tàpies	20	
Moving Portraits	0	
Salvador Dalí	310 (mukaanlukien Enigma-opastukset)	
Annette Messenger	21	
Muut opastukset	14	
Ohjatut työpajat	167	
Muut pajatilan varaukset	68	
Enigma-esitykset	32	paikkoja 40/esitys

EMMAN - Espoon modernin taiteen museon kokoelmiin liitetyt taideteokset

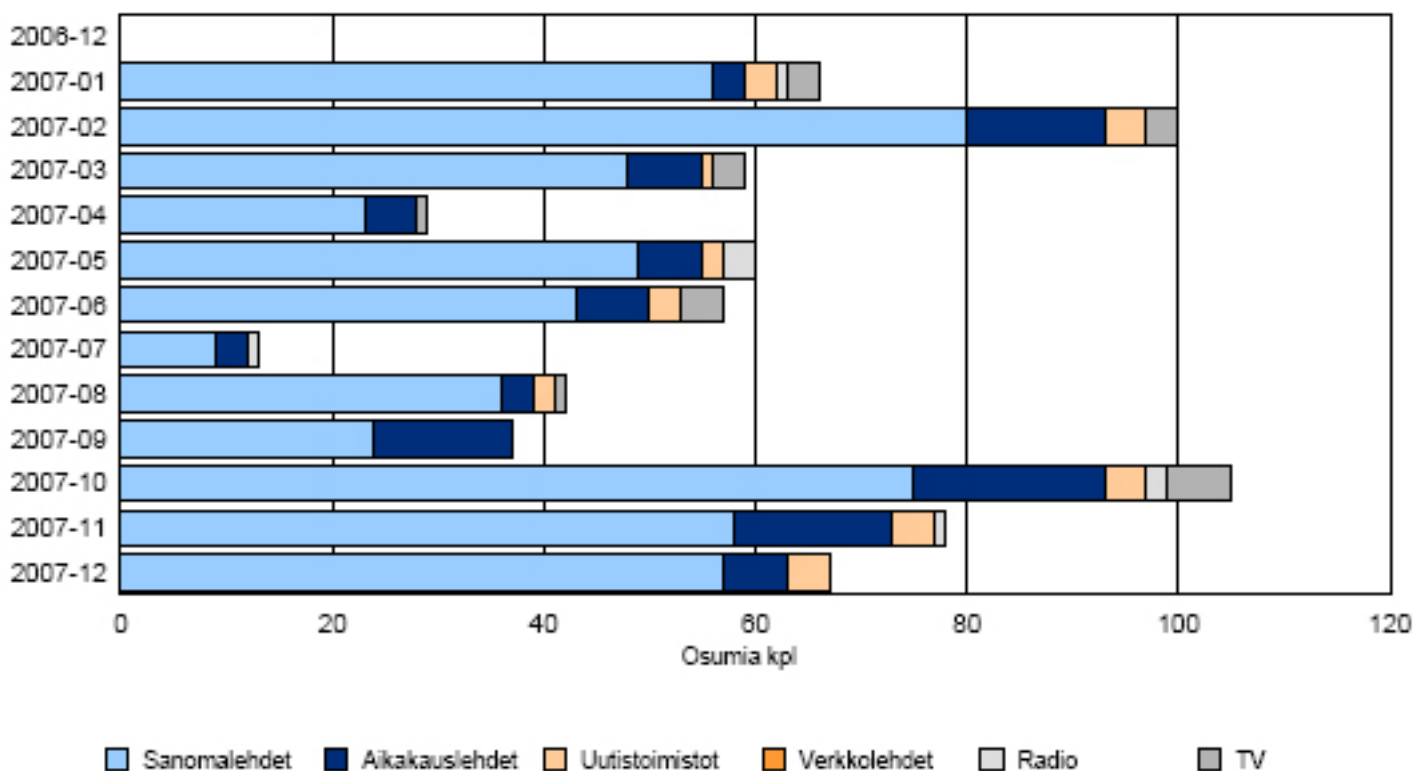
EMMA - Espoon modernin taiteen museon kokoelma

Hiironen, Eero	Taiteilijan vaimon muotokuva, 1961	piirustus	(lahjoitus)
Hiironen, Eero	Sininen sommitelma, 1992	piirustus	(lahjoitus)
Hiironen, Eero	Lampi, 1993	piirustus	(lahjoitus)
Hiironen, Eero	Syksy, 1997	piirustus	
Hiironen, Eero	Sininen liike, 1997	piirustus	
Hiironen, Eero	Kymmenen värin sommitelma, 1993	maalaus	
Hiironen, Eero	Kesäheleä, 1997	maalaus	
Zatulovskaya, Irina	Saucepan, 2004	maalaus	
Rauhala, Osmo	Surun sormenjälki, 2004	maalaus	
Sunna, Mari	Flash, 2006	maalaus	
Spero, Nancy	Love to Hanoi, 1967	maalaus	
Roos, Nina	Ylimaalattu puu I, 2006 - 2007	maalaus	
Miró, Joan	Série IV, 1952	grafiikka	
Hakuri, Markku	Kielo, 2007	julkinen veistos (Kauklahti)	
Tolvanen, Irene	Kukko ja kana, 1984	piirustus	(lahjoitus)
Tolvanen, Irene	Pilvilampaat, 1984	piirustus	(lahjoitus)
Tolvanen, Irene	Kanat vapaat, 1990	piirustus	(lahjoitus)

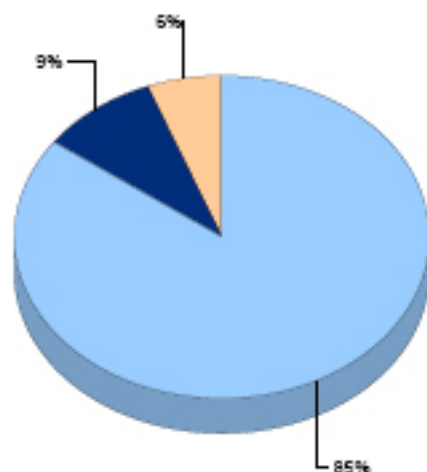
EMMAN pedagoginen kokoelma

Tapiovaara, Tapio	Alaston, 1933	grafiikka	
Tapiovaara, Tapio	Punaiselle kaartille	grafiikka	
Tapiovaara, Tapio	Guernica	grafiikka	
Tuntematon	Mesopotamialainen kultainen silmäsuojus 1000 - 500 eaa.	rituaaliesine	
Tuntematon	2 koristeltua egyptiläisen sarkofagin paneelia 100 eaa. - 100 jaa.	esinefragmentti	
Tuntematon	Terrakottapäätä, 1. vuosituhat eaa.	veistos	
Tuntematon	Hevosensäveistos, Yuan-dynastia 1271-1368		
Kunnas, Sini	Prostata, 2005	kollaasi (lahjoitus)	
Kunnas, Sini	Hirveä pelästys, 2005	piirustus (lahjoitus)	

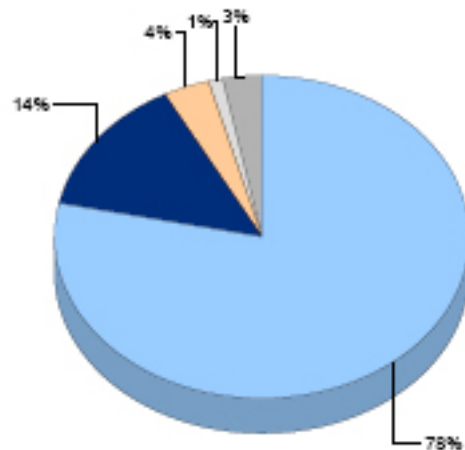
1. Julkisuuden määrä mediaryhmittäin

2. Julkisuuden intermediaajakuma, Joulukuu 2007

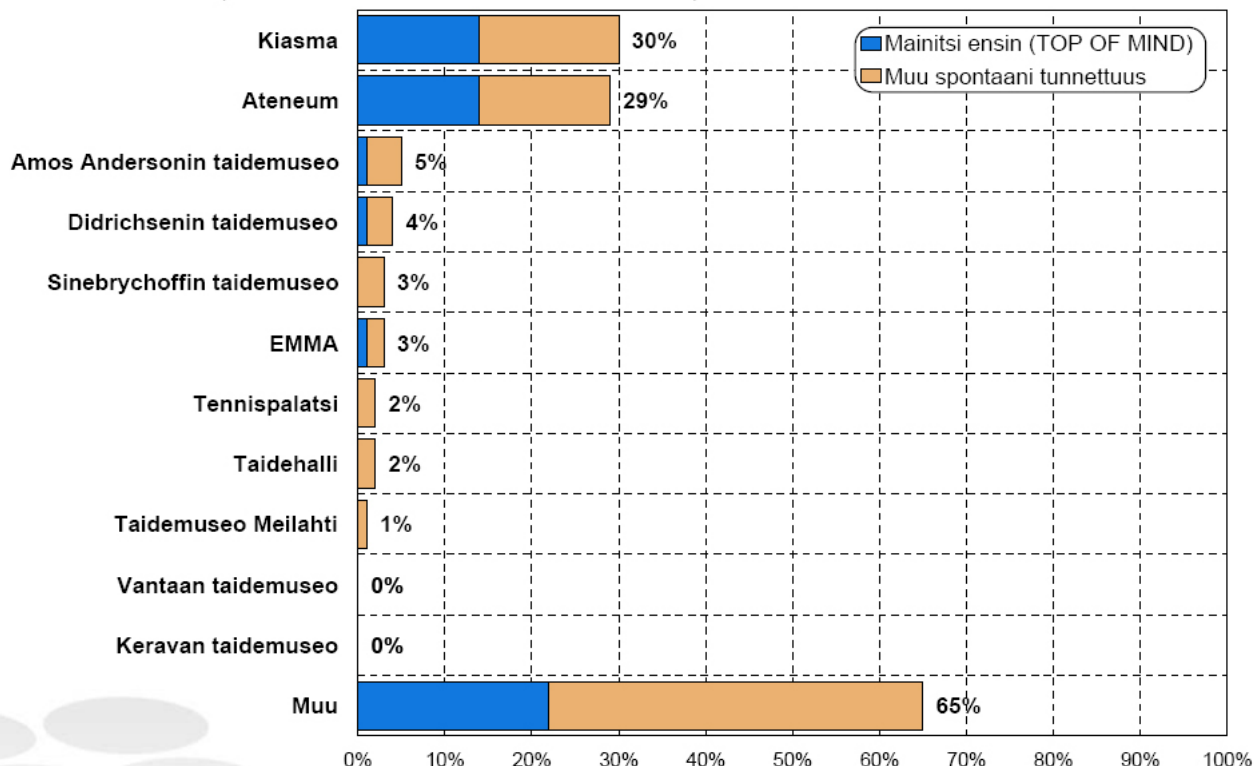

3. Julkisuuden intermediaajakuma, edelliset 12 kk

Pääkaupunkiseudun museoiden spontaani tunnettuus

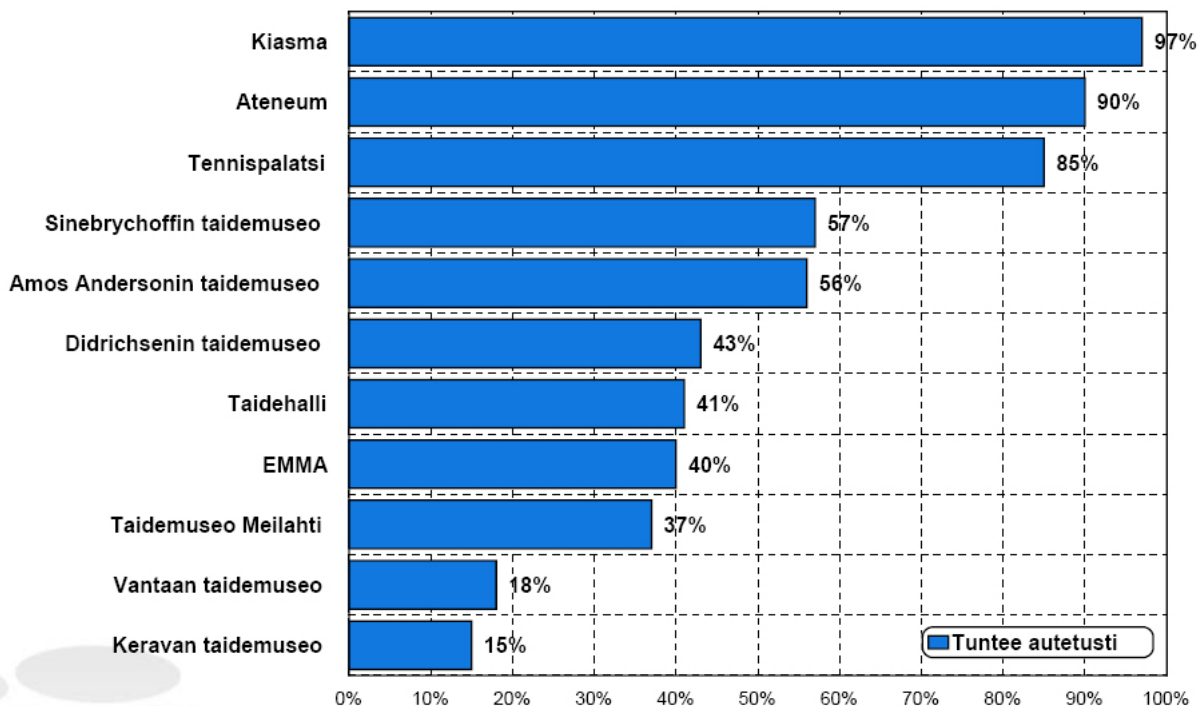
Kysymys kuului: "Mitä pääkaupunkiseudulla (Helsinki, Espoo, Vantaa) olevia museoita tulee ensimmäisenä mieleen? Entä vielä? Entä vielä?" (TOP OF MIND JA SPONTAANI TUNNETTUUS)

Pääkaupunkiseudun museoiden autettu tunnettuus

Kysymys kuului: "Kuinka tuttuja seuraavat museot ovat teille entuudestaan? (AUTETTU TUNNETTUUS)"

EMMAN osalta kysymys kuului: "EMMA, Espoon modernin taiteen museo avattiin viime lokakuussa WeeGee-talossa, Tapiolassa. EMMA on pinta-alaltaan Suomen suurin taidemuseo, ja sen perustana on Saastamoisen säätiön taidekokoelma. Onko Espoon modernin taiteen museo EMMA teille entuudestaan tuttu?" (AUTETTU TUNNETTUUS)

Toimintakertomus 2007

Taitto

Leena Joutsenniemi

Valokuvat

Ari Karttunen

Veera Jalava

Leena Joutsenniemi